VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 33 Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, maalisk. 18 p. — Saturday, Mar. 18, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Yhdysvallat uusii Vietnam-johtoa?

Uusia rauhatunnusteluja sanoo mr. Martin; Canadassa tehtyjä koneita sodassa; kenraalit tekisivät "puhdasta"

Saigon. — Presidentti Johnsonin yllättäen antama tieto, että Saigonissa USA:n suurlähettiläänä oleva Henry Cabot Lodge eroaa seuraajineen toimestaan, ja että heidän tilalleen on jo nimitetty uudet miehet, on vain osa Yhdysvaltain korkeimman johdon uudelleen järjestelystä, selitettiin täällä torstaina. Miltei koko yhdysvaltalaispäällystö tulee nyt uudelleen järjestettäväksi, on väitetty.

Saigonissa olevien yhdysvaltalaispiirien arviointien mukaan tämä uudelleenjärjestely vaatii parhaassakin taapuksessa useiden kuukausien ajan ja pahimmassa tapauksessa sen johdosta voi nousta uudelleen vuosien 1965—66 kiistakysymykset.

Näiden lähteiden mukaan Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisjoukkojen komentaja, kenraali William C. Westermorelandin tulevaisuus on "pilvessä". Kenraali Westmorelandin kerrotaan sanoneen, että hän odottaa tilanteeseen selvitystä ensi viikolla Guamissa pidettävästä konferenssista, mihin hän osallistuu presidentti Johson, mr. Lodge ja kenraali Westmoreland.

Tässä yhteydessä on mainittu kaksi mahdollisuutta: Voidaan vaihtaa kenraali Westmorelandin ja USA:n armeijan esikunnan apulaispäällikön, kenraali Creighton Abramsin toimia — tai muodostetaan laaja toimialue, mihin sisältyy koko Kaakkois-Aasia kenraali Westmorelandin johdon alaisuudessa.

Siviilivirkailijain arvellaan vastustavan tällaisen laajennetun alueen sotilaspäällystön muodostamista visseistä sotilaallisista syistä ja myös siksi kun sotilaspäällystö tulisi siellä paljon voimakkaammaksi kuin mikään lähetystövirasto.

Yleisenä käsityksenä on, että tiedoitus Saigonissa olevien siviilivirkailijain vaihdosta liitettiin hätäisesti presidentti Johnsonin Tennesseen lainlaatijakunnassa pitämään puheeseen siksi kun Saigon oli saanut vuototiedon Ellsworth Bunkerin suurlähettilääksi nimittämisestä.

Aikaisemmin torstaina annetun tiedon mukaan kenraali Westmoreland tulee uuden järjestelyn perusteella viemään entistä suurempaa osaa Etelä-Vietnamin siviiliasiain käsittelyssä. Tämän sanotaan olevan yhden perussyyn Saigonissa toimivan USA:n suurlähetystön henkilövaihdoksissa.

Suurlähetystön uusien henkilöiden sanotaan tulevan Saigoniin aikana, jolloin on kehittynyt ristiriitaisuuksia USA:n sotilas- ja siviilijohdon välillä.

Yhdistyneet Kansakunnat. — Täkäläisistä diplomaattipiireistä saatujen tietojen mukaan Vietnamin sodan neuvottelujen järjestämiseksi on "jotakin käymistilassa".

Canadan ulkoministeri Paul Martin sanoi torstaina Ottawassa, että uusia yrityksiä Vietnamin sodan lopettmiseksi on menossa "useissa piireissä". Puolan YK:n suurlähettilään sanotaan matkustaneen Varsovaan neuvottelemaan hallituksensa kanssa.

Tiistaina oli neuvottelutilaisuus mihin osallistui YK:n pääsihteeri U Thant, USA:n suurlähettiläs Arthur Goldberg, Canadan suurlähettiläs Geoge Ignatieff ja Puolan suurlähettiläs Bohdan Tomorowicz.

Canadassa valmistetut lentokoneet pudottivat keskiviikkona gasoliinia tiheälle viidakkoseudulle, Saigonin kaakkoispuolelle, sissijoukkojen toimialueeksi sanotulle paikalle.

Australialaisten ohjaamat, Torontossa rakennetut Garibou-transporttikoneet pudottivat 880 gallonaa gasoliinia 44:ssä tynnyrissä. Tämän jälkeen armeijan helikopterit sytyttivät gasoliinin ampumalla tynnyreitä hakukuulilla.

San Francisco. — Kaksi eläkkeellä olevaa USA:n ilmavoimien kenraalia esitti täällä keskiviikkona vaatimuksen, että Vietnamissa olisi tehtävä nopeasti "puhdasta jälkeä".

"Puhdistakaamme Vietnam, ja tulkaamme sieltä pois," sanoi kenraali Curtis E. Lemay.

"Armeliain seikka, mikä sodassa voidaan tehdä, on se, että sota lopetetaan mahdollisimman pian voiton hankkimisella" sanoi entinen apulaisylipäällikkö Ira A. Eaker vaatiessaan Pohjois-Vietnamin pommituksen tehostamista.

Saigon. — Yhdysvallat menetti Vietnamin hyökkäyssodassa viime viikolla 175 miestä kaatuneina ja 892 haavoittuneina. Viikkoa aikaisemmin, jolloin Yhdysvallat menetti ennätysmäisesti miehiä tässä sodassa, kaatui 232 amerikkalaista ja haavoittui 1,381.

Helmikuun puolivälissä 396,000 työtöntä

Ottawa. — Viimeisimmistä hallituksen työttömyysraporteista näkyy, että viime vuoden aikana on työttömien naisten lukumäärä noussut kolmellakymmenellä prosentilla saaden miesvoimaviraston ihmettelemään että miksi.

työvoimatilanteesta helmikuun puolivälissä laadittu raportti annettiin julkisuuteen keskiviikkona hallituksen miesvoima- ja tilastoviraston toimesta. Se osoitti olevan työttömiä miehiä ja naisia Canadassa 396,000 joka on 40,000 suurempi työttömyysmäärää kuin vuosi sitten.

Työttömyyden nousu käsitti 23,000 miestä ja 17,000 naista. Koska työvoima käsittää viisi miestä jokaista kahta naista kohden on nousu naisten työttömyydessä suhteettoman korkea.

NATOn pohjoissiipi huomion kohteena

Moskova, (STT:n kirjeenvaiht.) — Suuri neuvostoliittolainen ulkopoliittinen aikakauslehti Za Rubezhom (ulkomailla) kirjoitti lauantaina, että NATO:n sotilaallinen "solutustoiminta" tehostuu Euroopan pohjoisilla alueilla.

Lehti lainaa Päivän Sanomien esittämiä syytöksiä, joiden mukaan Pohjois-Norjassa maaliskuun alussa pidetyt sotaharjoitukset ovat osoitus NATO:n kiinnostuksen lisääntymisestä Kalottialueita kohtaan. Sotilaallisia harjoituksia on järjestetty Norjassa niin usein viime aikoina, että ulkomaisia joukkoja on käytännöllisesti katsoen koko ajan maassa.

Neuvostoliittolaiset lukijat saavat myös tietää, että "NATO:n solutustoiminnan lisääntyminen Kalottialueella" lisää myös jännitystä Pohjolassa. "NATO:n aktiivisuuden lisääntymisen uhkaa horjuttaa, jo ennestään epävakaata sotilaallista tasapainoa", lehti sanoi.

Lehti sanoo edelleen, että samaan aikaan kun esimerkiksi Ranska pyrkii luomaan hyvät suhteet Neuvostoliittoon ja Itä-Euroopan maihin, NATO:n pohjoissiivellä harjoitetaan samaa politiikkaa kuin kylmän sodan huippukohtana.

Presidentti Johnson haluaa jatkaa Pohjois-Vietnamin pommitusta

Henry Cabot Lodge luopuu USAn suurlähettilään toimesta; Ellsworth Bunker Saigonin lähettilääksi

Nashville, Tenn. — Presidentti Johnson sanoi täällä keskiviikkona, että "viimeaikaisesta rauhantunnusteluhälinästä" huolimatta Yhdysvaltain toimesta ei lievennetä Pohjois-Vietnamin pommitusta ennen kuin Hanoin hallitus vähentää vihamielisyyksiään.

Puhuessaan Tennesseen osavaltion lainlaatijakunnan istunnossa, presidentti Johnson sanoi Yhdysvaltain olevan vielä valmiina neuvottelemaan rauhaan pääsemiseksi, mutta vain sillä ehdolla, että Hanoi on myös neuvotteluvalmiina.

Mainitsematta häntä nimeltä, presidentti Johnson antoi samalla vastauksen senaattori Robert F. Kennedylle, joka katsoo, että hallitus ei ole kyllin voimaperäisesti pyrkinyt sodan neuvotteluratkaisuun, ja että hallituksen tulisi jopa lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen neuvotteluihin päästäkseen.

"Vastavuoroisuuden pitää olla perusperiaatteena kaikkien vihollisuuksien vähentämisen yhteydessä," sanoi presidentti Johnson sivuuttaen sen tosiasian, että Pohjois-Vietnam ei ole lainkaan pommittanut Yhdysvaltain alueita. "Yhdysvallat ei voi eikä tule vähentämään toimenpiteitään ellei, ja kunnes toisella puolella tapahdu myös vähennystä..."

Presidentti Johnson tiedoitti myös, että USA:n Saigonin suurlähettiläs Henry Cabot Lodge eroaa toimestaan.

Mr. Johnson sanoi, että Vietnamissa Yhdysvaltain rinnalla sotivien kaikkien maiden edustajat kokoontuvat Washingtonissa neuvonpitoon huhtikuun 20 ja 21 pnä.

Kenraali Westmorelandin avuksi hetetään lisää sotilashenkilöitä, selitti presidentti Johnson.

Toimensa jättävän mr. Lodgen tilalle USA:n Saigonin suurlähettilääksi on nimitetty Ellsworth Bunker.

Mr. Lodgen apulaisena Saigonissa toiminut William Porter tulee myös eroamaan ja hänen tilalleen on nimitetty Eugene Locke, joka on nyt USA:n suurlähettiläänä Pakistanissa.

Puolustautuen niitä vastaan, jotka ovat arvostelleet Yhdysvaltain pommituksia siviilikeskuksia vastaan, presidentti Johnson sanoi: "Mitä tahansa siviilimenetyksiä meidän operatiomme aiheuttavat, ne tulevat tahtomattamme, suurena vastakohtana Vietkongin tahallisesta terrorijärjestelmästä Etelä-Vietnamissa... Siitä huolimatta Vietkongin teot jäävät suurin piirtein huomioonottamatta yleisessä väittelyssä. Juuri tämä moraalinen kaksinkertainen kirjanpito saa meidät väsymään joidenkin arvostelijaimme kohdalta."

Sanoo Oswaldin olleen Ferrierin huonetoverina

New Orleans. — Piirisyyttäjä Jim Garrisonin todistajana Clay Shawta vastaan alustavissa oikeuskuulusteluissa esiintynyt 25-vuotias Perry Raymond Russo sanoi keskiviikkona, että Lee Harwey Oswald ja David W. Ferrie olivat huonekumppaneita siihen aikaan jolloin hän kuuli heidän salavehkeilevän presidentti Kennedyn murhaamiseksi.

Russo sanoi kuulleensa Oswaldin, Shawn ja Ferrien punoneen salajuoniaan Ferrien asunnolla syyskuun puolivälissä 1963.

Vastauksena Shawn lakimiehen F. Irving Dymondin kysymykseen Russo sanoi, ettei hän voi muistaa tarkkaa päivämäärää siitä, milloin tämä salavehkeily tapahtui.

Mr. Dymond kysyi, oliko Leyton Marten-niminen mies siihen aikaan Ferrien huonekumppanina? "Ei ollut" vastasi Russo.

Kysymys: mikä oli hänen huonekumppaninsa nimi?

Vastaus: Leon Oswald. Aikaisemmin hän tunnisti kuvasta Lee Harvey Oswaldin mieheksi, jonka hän tunsi Leon Oswaldin nimellä.

Russo sanoi nähneensä Oswaldin Ferrien huoneustossa kolme tai neljä kertaa... Kysyttäessä milloin se tapahtui viimeksi, hän vastasi: "Lokakuun puolivälissä tai syyskuun lopulla."

Nyt käynnissä olevien alustavien kuulustelujen tarkoituksena on saada selville, onko piirisyyttäjä Garrisonilla riittävästi todistusainehistoa syytteen nostamiseksi Shawta vastaan.

Ilmeisesti tarkoituksella horjuttaa Russon todistusvoimaa puolustusasiain toimesta todettiin keskiviikkoisessa kuulustelussa, että Russo on aikaisemmin ollut psykiatrihoidossa.

Mr. Russo on se "salainen tiedonantaja", mistä piirisyyttäjä Garrison on puhunut väittäessään, että hän tulee paljastamaan sen miten presidentti Kennedyn murha todella tapahtui.

Eestin vieraita Suomessa

Helsinki. — Eestin neuvostotasavallan ulkoministeri ja rouva Arnold Green tekevät ulkoasiainministeri Ahti Karjalaisen kutsusta vierailun Suomeen 16.—20. tätä kuuta. Ulkoministerin mukana matkustaa Eestin neuvostotasavallan ulkoasiainministeriön protokolla- ja konsuliosaston päällikkö G. Pais.

Ulkoministeri Green käy perjantaina ulkoasiainministeri Ahti Karjalaisen ja valtiosihteeri Jaakko Hallaman luona, ja samana päivänä ulkoasiainministeri Karjalainen tarjoaa vieraansa kunniaksi lounaan valtioneuvoston juhlahuoneistossa.

—Vierailun aikana pääministeri ja rouva Green seurueineen tutustuvat aluksi pääkaupunkiin ja sen nähtävyyksiin sekä matkustavat sitten Kuopioon seuraamaan Puijon talvikisoja. (STT)

SANOO PRES. JOHNSONIN UHANNEEN SEN. KENNEDYA "URAN LOPULLA"

Mr. Kennedy myöntää erimielisyyksiä olevan mutta kieltää puheet "rumasta" kielenkäytöstä

New York. — Presidentti Johnson nuhteli helmikuussa senaattori Robert F. Kennedya Vietnamin kannasta ja sanoi, että Kennedyn uran loppuu pian ellei hän muuta kantaansa, selittää Time-julkaisu.

Mainitun julkaisun mukaan mr. Kennedy oli sanonut presidenttia "s.o.b:ksi" (narttukoiran pennuksi.)

Myöntäen, että hänellä on ollut Vietnamin sodasta sanaharkkaa presidentin kanssa, senaattori Kennedy sanoi kuitenkin Washingtonissa tiistaina, antamansa lausuntonsa yhteydessä, että sanaharkasta huolimatta ei mitään rumaa sanontaa käytetty.

Time-julkaisun kertoman mukaan mr. Kennedy oli helmikuun 6. päivä kohtauksen aikana sanonut presidentti Johnsonille edelleen, että "minun ei tarvitse istua täällä ja kuunnella sellaista..."

Paikan päällä ollut presidentti Johnsonin turvallisuusasiain neuvonantaja Walt. W. Roston sanoi, ettei keskustelusta julkaistut lainaukset ole tarkkoja.

Time-julkaisun raportissa sanotaan, että demokraattipuolueen vuoden 1960 edustajakokouksessa alkunsa saanut erimielisyys presidentti Johnsonin ja senaattori Kennedyn välillä nousi ilmiliekkiinsä mr. Kennedyn palattua takaisin Euroopasta, jolloin hänen sanottiin huhutietojen mukaan Pariisissa saaneen huomattavia rauhantunnusteluja Pohjois-Vietnamista.

Time-julkaisu kertoo presidentti Johnsonin sanoneen eräässä yhteydessä: "Amerikkalaispoikien verta tulee käsiisi." Lopuksi presidentti Johnsonin kerrotaan sanoneen: "Minä en halua koskaan enää kuulla mielipiteitäsi Vietnamin asiasta." Hänen väitetään myös sanoneen:: "Minä en halua koskaan enää tavata sinua".

Time-julkaisun raportissa esitetään asia näin:

Mr. Johnson nuhteli senaattori Kennedya Vietnamia koskevista mielipiteistä ja sanoi hänelle: "Jos sinä puhut edelleen sillä tavoin, silloin ei sinulla ole tässä maassa poliittista tulevaisuutta kuuden kuukauden kuluttua. Kuudessa kuukaudessa tulevat kaikki (rauhanpuolustajat -V) tuhotuksi.

Senaattori Kennedyn kerrotaan vastanneen sanomalla mr. Johnsonia "s.o.b:ksi" ja selittämällä, "minun ei tarvitse istua täällä ja kuunnella sellaista..."

Pekingissä marssi 100,000 mielenosoittajaa

Peking. — Noin 100,000 kommunistisen puolueen puheenjohtajan Mao Tse-tungin kannattajaa marssi Pekingin kaduilla tiistaina arvostellen "taantumuksellisia ja luopioituneita johtajia" yllättäen uudelleen alkaneissa "kulttuuri vallankumous"-mielenosoituksessa.

INTIAN HALLITUKSEEN TULI "UUTTA VERTA"

New Delhi. — Pääministeri Indira Gandhi tarttui maanantaina nopeasti "orjantappurakruunuunsa" ja nimitti Kongressipuolueen veteraanit kabinetin avainasemiin, mutta veti mukaan myös "uutta verta" kuten hän oli luvannut. Hallitus muodostettiin vajaan 24 tunnin kuluessa sen jälkeen kun kongressipuolueen parlamenttijäsenet valitsivat hänet uudelleen pääministerin toimeen.

Oppositiopuolueet antoivat kuitenkin maanantaina varoituksen, että ne tulevat tekemään hallituksen kaatamisyrityksen ennen kuin mrs. Gandhi suorittaa viisi vuotisen palvelusaikansa loppuun.

Vaikkakin mrs. Gandhin kabinetti sisältää nyt 11 uutta henkilöä, niin tärkeimmät paikat, kuten sisä-, puolustus-, ulkoasiain- ja suunnitteluministerien paikat ovat entisissä käsissä.

Yhtenäisyyden hintana, Morarji Desai — luopuessaan mrs. Gandhin vastustamisesta Desai sanoi pääministerin saaneen orjantappurakruurun — nimitettiin Intian apulaispääministeriksi ja rahaministeriksi.

Muslemi-uskoisen Mohammed Currim Chaglan uudelleen nimitystä ulkoministeriksi ei tultane hyväksymään oikein sydämellisesti Washingtonissa, koska hän on puhunut avoimesti Yhdysvaltain Vietnamin politiikkaa vastaan.

Hän ehkä teki vielä tärkeämmän valinnan nimittäessään entisen työministerin ja puolueen veteraanin, Jagjivan Ramin, tärkeään elintarvikeministerin asemaan. Hänet tunnetaan erikoisesti kastijärjestelmän ulkopuolella olevien "koskemattomien" (paariat) hindujen johtajaksi.

Parlamentin alahuoneessa, joka käsittää 532 istuinta, on kongressipuolueella 282 jäsentä. Tätä edeltäneessä alahuoneessa oli suhdeluku 364—484.

Kansallisissa vaaleissa ei saanut mikään puolue varmaa enemmistöä Rajasthanin valtion kansankokoukseen joten keskushallitus valvoo siellä hallinnolliset tehtävät. Jotkut tarkkailijat arvelevat että siellä pidetään uudet vaalit kuuden kuukauden kuluessa.

VIIME TIEDOT

Tokio. — Satoja "punaisia vartiomiehiä" kokoontui torstaina toisena peräkkäisenä päivänä Kantonin kaduille juhlimaan armeijan sekaantumista Kiinan "kulttuurivallankumoukseen". Armeija tiedoitti keskiviikkona, että on muodostettu sotilaallinen kontrollikomissioni, minkä tehtävänä on antaa johtoa kommunistisen puolueen komiteoille Kantonissa ja Kwangtungissa.

Washington. — Senaatti hyväksyi torstaina äänin 66—28 USAn ja Neuvostoliiton keskeisen konsulisopimuksen. Presidentti Johnson esitti tämän konsulivaihtoa koskevan sopimuksen hyväksymistä sillä perusteella että se lisää rauhanomaisia yhteyksiä USAn ja sosialististen maiden välillä. Senaatti hyväksyi tämän sopimuksen lain vaatimalla tavalla kahden kolmasosan äänienemmistöllä.

Ateena. — Kreikkalaisessa sotaoikeudessa julistettiin 15 armeijan upseeria syyllistyneeksi maanpetokseen. Syytöksen perustana oli se, että nämä upseerit olivat osallistuneet vasemmistoryhmien toimintaan kuningasvallan kaatamiseksi. Upseerit tuomittiin puolestatoista kahdeksi vuodeksi vankilaan.

Quebec. — Quebecin maakuntahallitus tiedoitti torstaina, että myynti- ja palveluvero korotetaan kuudesta kahdeksaan prosenttiin. Tämä tieto saatiin raha-asiain ministeri Paul Doziesin torstai-iltana lainlaatijakunnalle esittämästä budjettipuheesta. Tämän korotuksen perusteella Quebecissa on nyt korkeampi myyntivero kuin missään muussa Canadan maakunnassa. Mr. Dozies tiedoitti myös, että maakuntahallitus tulee maksamaan lapsilisiä yli siitä, mitä liittohallitus nyt maksaa. Tämä oli Union Nationale puolueen muodostaman uuden maakuntahallituksen ensimmäinen budjetti.

TYÖSTÄ EROTUS KAHDEN TYÖPAIKAN TYÖLÄISELLE

Toronto. — Suur-Torontossa, missä tuhannet pitävät hallussaan kahta tai ehkä toisinaan kolmeakin työpaikkaa, koettaessaan pysytellä kohoavien elinkustannusten mukana. Onko kukaan oikeutettu pitämään hallussaan kahta työpaikkaa? Yleisin vastaus tähän kysymykseen on että tarve määrittelee tämän "monityöllisyyden" (moonlighting) mieluimmin kuin halu.

Mutta canadalaiset uniostit tuomitsivat viime maanantaiiltana "monityöllisyyden vastenmielisenä tapana ja hyväksyivät erään Chathamissa olevan yhtiön toimenpiteen kun se eroitti työstä erään hitsarin, jolla oli kaksi työmaata.

Autotyöläisten union kansainvälinen edustaja Chathamissa, Harvey Barber sanoi kahden työmaan osoittautuneen usein fyysillisesti vahingolliseksi henkilölle ja vähemmän tyydyttäväksi molemmille työnantajille.

"Vaikkakin työllisyyden kuva Canadassa onkin yleensä hyvä, on vielä tuhansia työläisiä, jotka eivät ole löytäneet työpaikkaa", sanoi Barber. "Henkilö joka pitää hallussaan kahta työpaikkaa kieltää joltakin toiselta työmahdollisuuden. Me haluamme kansalaistemme saavan enemmän vapaata aikaa. Juuri sen takia olemme taistelemassa lyhyemmän työviikon puolesta."

Eräs v. 1960—61 Canadassa suoritettu työvoiman tarkastus näytti, että noin 2.6 prosenttia työssä olevista pitävät myös toista työpaikkaa, mutta Suur-Torontin unioiden virkailijat arvelevat luvun olevan paljon suuremman tämänpäiväisessä Torontossa. Talousvaikeudet pakoittavat hankkimaan toisen työpaikan, sanoi eräs unionisti.

ULKOMINISTERI MARTIN PUOLUSTAA YHÄ NATOa

Ottawa. — Canada pilaisi hyvän nimensä maailmalla jos se vetäisi asevoimansa pois NATOsta, väitti ulkoasiain ministeri Paul Martin keskiviikkona.

"Se voisi aloittaa muiden hallitusten kohdalta samanlaisten toimenpiteiden ketjusarjan, niiden ollessa yhtä huolestuneita (kuin mekin) puolustusvoimien kustannusten noususta", hän sanoi senaatin ulkoasiainkomitean kokouksessa. "Se loukkaisi sitä yhteiskokoomusta mikä on rakennettu 20 vuoden aikana. Se loukkaisi Canadan hyvää nimeä liittolaisten keskuudessa. Se saisi liittolaisemme kysymään, että annammeko me kohtuullisen panoksen maailman turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Canada voisi luonnollisesti toimia yksipuolisesti ilman liittolaisten suostumusta, mutta sillä olisi vakava poliittinen seuraamus, hän selitti.

Mr. Martin sanoi kuitenkin, että Canadan sitoumukset NATOn kohdalta voivat muuttua.

Senaattori Gratton O'Leary sanoi Britannian antaneen varoituksen, että se vetää Länsi-Saksasta pian pois suuren osan asevoimistaan, ellei Bonn suostu ostamaan Britanniasta aseita Britannian punnan tukemiseksi.

Ja Yhdysvaltain kongressissa on voimakkaita piirejä jotka suosittelevat Yhdysvaltain asevoimien vähentämistä Euroopassa sen vuoksi kun tavallisten asevoimien välinen sodan vaara on siellä vähentynyt. Tämä konservatiivipuolueen senaattori kysyi, että eikö näillä seikoilla ole mitään vaikutusta Canadan hallitukseen.

Mr. Martin sanoi, että nämä seikat ovat "hyvin paljon" hänen mielessään mutta hän sanoi Britannian hallituksen kannan perustuvan yksinään talouspoliittisiin kysymyksiin. Mr. Martin sanoi, että hän pitäisi "hyvin vakavana kehityksenä", sitä jos Britannia vetäisi yksipuolisesti asevoimiaan pois Euroopasta. Hän sanoi kuitenkin uskovansa, ettei sellaista tapahdu. "Mitään vaaraa ei ole siitä,, että sellaista (asevoimien Euroopasta kotiuttamista) tapahtuisi Yhdysvaltain toimesta", sanoi mr. Martin.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Ranskan vaaleista

Charles de Gaullen suuresta arvo- ja vaikutusvallasta huolimatta Ranskan presidenttiä tukevat puolueet kärsivät viime sunnuntaina murskaavan suuren vaalihäviön. Kaiken kaikkiaan de Gaullea kannattavat voimat saivat kansallis-kokouksen 482 paikasta vain kahden äänen enemmistön, eli 244 edustajapaikkaa.

Kaikesta huolimatta de Gaullen kannattajien asema ei ole varsin niin heikko, miltä se näistä vaalituloksista pinnallisesti katsoen näyttää, sillä keskustapuolue, mikä suuresta vaalikadostaan huolimatta sai kuitenkin valituksi 33 ehdokastaan, tulee todennäköisesti tukemaan de Gaullen kannattajien oikeistolaista sisäpolitiikkaa, jota vastoin vasemmisto voi antaa useissa ulkopoliittisissa kysymyksissä kannatuksensa de Gaullen ohjelmalle. Täten voidaan vaalien tuloksista vetää sellainenkin johtopäätös, että Ranskan poliittinen elämä tulee nyt entisestäkin piristymään ja elävöitymään. Eräs torontolainen päivälehti esitti mielestämme paikalleen osuvan arvion Ranskan vaalituloksista kirjoittamalla, että valitsijat puhuivat "kahdella äänellä". Lehti selitti:

"Ensiksi he antoivat hyväksymisensä de gaullelaisten suurenmoisuudelle; toiseksi he esittivät valituksensa sen sosiaalisesta hinnasta, paikallisen työttömyyden sekä riittämättömien sijoitus- ja opiskelumahdollisuuksien, sairaala ja asuntopuutteiden johdosta".

Suurena vedenjakajana vaaleissa oli kysymys presidentti Charles de Gaullen rakentamaan suuressa määrin yksinvaltaiseen järjestelmään suhtautumisesta. Gaullelaisilla oli monimutkaisen ja epädemokraattisen vaalilain nojalla hallussaan ehdoton enemmistö, eli 268 paikkaa parlamentin 482 paikasta. Vaalijärjestelmä Ranskassa perustuu, kuten on meidänkin lehdessämme useampaan kertaan osoitettu, kahteen vaalikierrokseen. Ensi kierroksella on valituksi tulon ehtona yksinkertainen enemmistö — voittajaksi pääsevältä vaaditaan että hän saa yli tcisen puolen kaikista annetuista äänistä vaalialueellaan. Toisella kierroksella ovat mukana kaikki ne, jotka ensi kerralla ovat saaneet yli 10 prosenttia äänistä ja tässä vaiheessa tulee valituksi se edustaja, joka saa eniten vaalialueellaan ääniä, vaikka hänen äänimääränsä ei olisikaan toista puolta valitsijamäärästä.

Nyt oli kuitenkin gaullelaisia vastassa eräitten oikeistolaisten pikkuryhmien lisäksi yhtynyt vasemmisto, joka muodosti todellisen opposition. Kaikkien huomio kiintyikin yhtyneeseen vasemmistoon, jonka keskeisenä tavoitteena oli, ja on, de Gaullen yksinvaltajärjestelmän sivuuttaminen.

Vaikka yleisesti odotettiin, että vasemmiston vaaliliiton muodostaminen tulee antamaan vakavan taisteluhaasteen de Gaullen kannattajille, niin vaalitulokset olivat kuitenkin odottamattoman edullisemmat vasemmistovoimille. Totta on, että joulukuun presidenttivaaleissa 1965 sai yhtynyt vasemmisto Francoise Mitterrandin hyväksi 45 prosenttia kaikista äänistä ja esti de Gaullen saamasta ensimmäisellä äänestyskierroksella suoraa voittoa. Nyt oli tulos kuitenkin vieläkin suurempi, sillä de Gaullen kannattajien enemmistö jäi näissä vaaleissa kirjaimellisesti puhuen hiuskarvan varaan.

Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että Ranskan vasemmiston yhteistyösopimus ei ole vain teknillinen vaaliliitto. Etukäteen oli sovittu, että vaalipiireissä, joissa tarvitaan toinen vaalikierros, vasemmistoryhmät yhdessä neuvottelevat ja sopivat parhaan ehdokkaan asettamisesta äänten keskittämiseksi. Näin sitten tapahtuikin.

Tässä yhteydessä kiintyi huomio de Gaullelaisten ennen toista vaalipäivää ilmaisemaan "iloon" siitä, että yhtäällä kommunismivastainen pelko estää ranskalaisia äänestämästä vasemmistoliiton ehdokkaiden puolesta, ja toisaalta siitä, että Ranskan vasemmistolaisetkin kannattavat de Gaullen ulkopolitiikkaa, kuten NATOn vastustamista, Vietnamin sodan lopettamisen vaatimusta ja Ranskan suhteiden lähentämistä Neuvostoliiton kanssa.

Ensinmainittu, eli "kommunistipelko" osoittautui kuitenkin sellaiseksi mörköjutuksi, joilla voidaan ehkä peloitella lapsia, mutta ei enää aikuisia valitsijoita. Kun vasemmistoryhmät neuvottelivat toisen vaalikierroksen edellä yhteisistä ehdokkaistaan, niin kommunistien sanottiin luopuneen peräti 15 vaalipiirissä omasta, etualalla olleesta ehdokkaastaan kun oli päädytty siihen lopputulokseen, että jonkun muun vasemmistoryhmän ehdokkaalla on paremmat valituksi tulon mahdollisuudet. Tätä kommunistien "uhrautuvaisuutta" pidettiin yleensä tarkkailijain keskuudessa merkkinä siitä, että heitä kiinnostaa enemmän edistyksellisen ohjelman ja yleistavoitteiden edistäminen, kuin omien puolue-etujensa ajaminen. Mutta lopullinen vastaus punapelko-kysymykseen saatiin vaalipäivän tuloksista, jotka osoittivat, että vasemmiston voimien yleiskasvun yhteydessä kasvoi kommunistien kannatus miltei kaksinkertaiseksi, eli 41 edustajasta 73:een edustajaan.

Teknillisten seikkojen lisäksi vasemmiston yhteistyösopimuksessa on sovittu pitkän tähtäimen yhteisohjelmasta, jolla on hyvin mielenkiintoisia tavoitteita. Sopimus edellyttää perustuslain demokratisointia ja demokratian kaikinpuolista laajentamista mm. sanavapauden ja lakko-oikeuksien alueilla. Varustelujen sijasta vaaditaan asuntoja, kouluja ja tieteellistä tutkimustyötä. Kansantalouden alalla on varsin pitkälle menevät tavoitteet: varusteluteollisuuden ja suurten liikepankkien ottaminen kansan omistukseen jne.

Totta on, että ulkopolitiikan alalla vasemmisto kannattaa presidentti de Gaullen politiikkaa, mm. rauhan palauttamista Vietnamiin, kuten on ylempänä osoitettu. Kuitenkin vasemmisto menee paljon pitemmälle: se vaatii ennen kaikkea ydinvarustelun lopettamista ja Gaullen kannattajien suuren äänihukan ja vasemmiston loistavan vaalisaavutuksen johdosta.

Ranskan kokemus osoittaa todeksi sen, kuinka tärkeätä on työtätekevien yhteistoiminta sellaisten yhteisten tavoitteineuvottelemalla yhteissopiden puolesta, josta päästään mukseen. Melkoisella varmuudella voidaan myös olettaa, että yhteistoiminnan ansiosta vasemmalle kääntynyt suunta tulee Ranskassa jatkumaan, ja että on vain ajan kysymys, milloin yhtynyt vasemmisto saa tilaisuuden, jos se on tehtävänsä ja mahdollisuuksiensa tasolla, demokraattisin keinoin nousta vastaamaan valtiolaivan peräsimen pidosta.

SALAZAR & CO. VARARIKON PARTAALLA

Mitä tapahtuu Portugalissa Salazarin kuoleman jälkeen? Sortuuko hänen pystyttämänsä järjestelmä? — tämä kysymys askarruttaa Lontoon Cityn finanssipamppujen äänenkannattajan Financial Timesin kirjeenvaihtajaa. Vastatessaan kysymykseen hän reportterin nopein sanakääntein piirtää arvovaltaiselle lukijakunnalleen varsin ruusunhohtoisen kuvan Portugalin rauhasta "oliivipuiden alla" nyt aina ja iankaikkisesti...

Portugalia on yhtä valkea kuvitella ilman Salazaria kuin Englantia ilman kuningasperhettä, toteaa kirjeenvaihtaja siekailematta, ja tarkoittaa sillä aivan ilmeisesti tämän Euroopan fasististen järjestelmien kuopuksen vallan horjuttamattomuutta.

— Salazar nousi valtaan taloudellisen lamakauden ja täydellisen poliittisen kaaoksen olosuhteissa, hän kertoo edelleen ja jatkaa:

— Salazar saa kiittää suurimmaksi osaksi omaa kyvykkyyttään siitä, että on kyennyt aikaansaamaan maassa suhteellisen rauhan ja turvallisuuden.

Kun fasistit 40 vuotta sitten saivat sotilaskaappauksen avulla vallan Portugalissa, heidän joukossaan oli Antonio de Oliveira Salazar. Hän sai pian valtiovarainministerin viran, ja myöhemmin, syrjäytettyään liittolaisensa hän ryhtyi maan rajattomaksi yksinvaltiaaksi. Muodostettuaan PIDE:n (Portugalin suojelupoliisi) avulla laajan terrori- ja väkivaltakoneiston, Salazar vei kansan riistämisen äärimmilleen turvautumatta edes porvarillis-demokraattisten vapauksien viikunanlehteen. Tällaista on itse asiassa se "uhrautuva" politiikka, joka nostattaa liikutuksen kyyneleet englantilaisen lehtimiehen silmiin.

Portugalin 9 miljoonaa asukasta elävät kommunistisen puolueen pääsihteerin Alvaro Cundalin sanojen mukaan Euroopan takapajuisimmassa ja köyhimmässä maassa, jonka taloudellinen kehitys on äärimmäisen hidasta. Salazarin vallan aikana työtätekevien reaalipalkka on laskenut kolmanneksella. Huomattava osa väestöstä ei edes tiedä, mitä ovat sähkö ja likaviemärit. Joidenkin syrjäseutujen asumukset muistuttavat, erään Portugalin taloudellisiin olosuhteisiin perehtyneen tutkijan mukaan, muinaisten aikakausien ihmisasumuksia. Pelkästään tuberkuloosikuolleisuus on 12 kertaa suurempi kuin esimerkiksi Hollannissa. Joka toinen portugalilainen on lukutaidoton — ja me elämme sentään 1900-luvun puolivälissä!

Jopa eräät Salazarin hallintoelinten jäsenet myöntävät Portugalin työtätekevien aseman ankeuden. "Työläisperheiden äärimmäisen kurjat olot johtavat usein perheiden hajoamiseen ja työtätekevien muuttumiseen ammattikerjäläisiksi", sanotaan eräässä virallisessa tutkimuksessa.

Portugali on kiedottu vankiloiden ja vankileirien verkkoon, vankiloissa viruvat fasismin vastustajat. Kaikkialla maailmassa on kuultu Salazarin synkimmistä vankiloista, Penichasta, Kachivasista ja monista muista. Vihreän niemen saariryhmän eräällä saarella on jo pitkän aikaa toiminut Hitlerin kuolemanleirien portugalilainen muunnos Tarrafal. Siellä on kidutettu kuoliaaksi Portugalin kommunistisen puolueen perustaja ja pääsihteeri Bento Gozalves, keskuskomitean jäsen Alfredo Caldeira ja monia muita. Sinne karkotetaan portugalilaisia vapaustaistelijoita "valtion erikoisturvallisuustoimenpiteiden" varjolla.

Viime kuun aikana saatiin tietää, että tunnettu kirjailija Louis Monteiro on pidätetty "epäiltynä rikoksista valtion turvallisuutta vastaan", lääkäri Armando Ferraire ja hänen vaimonsa Maria de Lourdes syytettyinä "maanalaisen kansanrintaman jäsenyydestä" sekä joukko kommunisteja ja kristillisdemokraatteja. Usein portugalilaiset viranomaiset eivät edes vaivaudu kutsumaan syytettyä oikeuteen, kun tämän juttu on "käsiteltävänä". Esimerkiksi joulukuussa Lissabonin oikeudessa oli esillä erään kommunistijohtajan, Tavres Magron "juttu", jonka tuloksena hänet tuomittiin viideksi vuodeksi vankeuteen. Uusi vankeusrangaistus lisättiin niihin kymmeneen vuoteen, joita Magro on parastaikaa kärsimässä.

Salazarin järjestelmä kokee muutoksia, Financial Times vakuuttaa ja yrittää todistella Lissabonin "muuttuvan" ja kulkevan samaan tahtiin elämän kanssa. Salazar on luonut Portugalissa järjestelmän, joka on suurin valhe maan historiassa, sanoi tunnettu portugalilainen demokraatti Enrico Valvao. — Tämän petoksen muodostaa valta, joka on jo kärsinyt tappion, mutta ei vielä ole kukistunut, hän jatkoi.

Kuitenkin kansan vapaustahto kasvaa. Syvällä maan alla elää ja toimii maineikas Portugalin kommunistinen puolue, jonka IV edustajakokous pidettiin vuonna 1965. Puolueen keskuskomitean äänenkannattaja, sanomalehti ja bulletiini O Militante ilmestyvät täsmällisesti ja maassa toimii myös maanalainen radioasema Vapaa Portugali. Ne kertovat Portugalin työtätekeville totuuden ja herättävät heissä toivoa pikaisesta voitosta.

Vihan hedelmät eivät kypsy yksinomaan varsinaisessa Portugalissa, vaan myös sen "merentakaisissa provinsseissa", joiksi Portugalin siirtomaita nykyisin nimitetään.

Vielä aivan hiljattain Salazarin propaganda pauhasi "historiallisen tehtävän toteuttamisesta kansojen saamiseksi sivistyksen piiriin". Mutta myytti fasistisen Portugalin sivistämistavoitteista on hukkunut orjuutettujen kansojen vereen. Jopa länsisaksalainen porvarillinen lehti Neue Rheinzeitung kirjoittaa, että Portugalin siirtomaissa vallitsee "ankaran terrorin ilmapiiri". Pelkästään jonkun ihmisen omistuksesta löytynyt kielioppi riittää haihduttamaan hänet kolonialistien vankiloihin, lehti kertoo. — Mitkään sotilaalliset tai poliittiset julmuudet eivät kuitenkaan kykene pysäyttämään Afrikan kansojen kulkua kohti vapautumista siirtomaaorjuuden jääniteistä. Ilmeisesti juuri tämä aiheuttaa salattua levottomuutta Financial Timesissa, Englannin imperialististen piirien äänitorvessa.

Financial Timesin kirjeenvaihtaja ei suorittanut suinkaan sattumalta "retkeään" pahamaineisen Lissabonilaisen vanhuksen imperiumiin. Tulkiten samalla vapaasti tosiasioita hän yritti saada lukijansa vakuuttuneiksi siitä, että he ovat sijoittaneet rahansa luotettavaan ja vakavaraiseen yritykseen, jota takuulla mikään ei järkytä. Elämä osoittaa kuitenkin, että toiminimi Salazar & Co on vararikon partaalla.

Vitali Jelistratov

Lakko jatkuu Suomessa

Helsinki, (STT). — Viime keskiviikkona alkanut kirjatyöntekijäin koko maata käsittävä lakko jatkui lauantaina edelleen ennallaan. Sanomalehtimiesten palkkaneuvottelut ovat sen sijaan parhaillaan käynnissä. Työntekijä- ja työnantajajärjestön edustajat tapasivat toisensa maanantaina. Vuosi sitten solmitun toimittajasopimuksen voimassaoloaika meni umpeen tämän kuun alussa.

Postimaksuja korotetaan

Ottawa. — Canadan eräät postimaksut kohoavat kesäkuun 1 päivänä, mutta se ei koske ensimmäisen eikä toisen luokan postia, tiedoitti pääpostimestari Jean-Pierre Cote viikon alussa.

Korotus koskee rekisteröityjä kirjeitä, sekä special-delivery-lähetyksiä ja kotimaisia postipakettilähetyksiä.

Kesäkuun 1 päivästä voimaan astuvien taksojen mukaan kotimaisista postipaketeista peritään 15 senttiä ensimmäisestä 8 unssista ja 30 senttiä 8 unssista paunan painoisiin paketteihin ja siitä suuremmat paketit hinnoitetaan lähetysmatkan mukaan.

Kirjeitä

JUTUSTELUA TERVEYSASIOISTA

Eräällä lukukinkereillä kysyi pastori yleisöltä, "tietääkö teistä kukaan sanoa mikä on ihmisen kallein asia?" Silloin yksi Kyöpeli-ikää lähentelevä vanhapiika (ylijäämätyttö) vastasi, että ihmisen tärkein asia on, että me tulisimme naiduiksi. Sitten pastori esitti eräälle vanhalle miehelle samanlaisen kysymyksen johon Taavetti vastasi, että kyllä terveys on ihmisen kallein asia. Aivan oikein, tuumaili pastori haroen samalla pukin partaansa, siksipä otammekin terveysasiat (eli terveyspolitiikan) tutkittavaksi.

Ei siitä ole vielä kulunut pitkääkään aikaa kun ei Canadassakaan saanut sanoa kiropraktoria lääkäriksi, eikä kuhneista antavat luontaisparantajiksi, vaikka he töllään (parannustavoillaan) saivatkin ihmeitä aikaan. Voitiin sanoa lääkäreiksi ainoastaan myrkyillä parantajat (medisiina lääkärit) tai sitten puukkojunkkarit (kirurgit).

Asuin silloin kaupungissa, samassa talossa missä eräs suomalainen harjoitti kiropraktorialaansa, joten olin edullisessa tilaisuudessa näkemään mitä hän sai aikaan sairailie. Hänellä oli odotushuoneen seinällä nähtävänä niiden koulujen todistukset, missä hän oli ollut opiskelemassa, aivan samoin kuin muillakin lääkärinammatin harjoittajilla, että sairaat näkisivät jos he ovat tekemisissä todellisen lääkärin, eikä vain (keinotekoisen) puoskarin kanssa, joka ei ole lukenut itseään lääkäriksi missään yliopistossa.

Kerronpa tässä oman kohtaloni ensin. Menin medisiinalääkärin luokse ensiksi. Tarkastuksen jälkeen, hän sanoi "näyttää olevan sikotauti, ota aspiriineja ja mene sänkyyn. Ei sitä voi kukaan parantaa." Mutta kuume nousi vain ja poski ajettui niin että korva jäi pöhötyksen sisään melkein näkymättömiin.

Menin sitten luonnonparantajan käsiteltäväksi. Ensiksi hän tyhjensi suolistoni peräruiskun kanssa kahteen kertaan, sitten käski juomaan oikein hätäisesti, ahmimalla, lämmintä vettä. Näin tehdessäni ei kestänyt kauankaan kun rupesin oksentamaan niin voimakkaasti, että väkevä keltainen sappi tuli ulos vatsastani. Sen paha haju levisi joka huoneeseen, että olisi siitä luullut jo sivullistenkin kuolevan. "Nyt sinulle tulee virtsan ulostustarve joka 15 minuutin kuluttua. Hän sanoi, ja jonka mukana tulee keltaista ainetta, joka paistuu pohjaan kirkkaassa vedessä, niin se on sitä myrkkyainetta ja silloin olemme onnistuneet." Kaikki kävi niin kuin hän sanoi, kuume laski, pöhötys suli. "Se iskee nyt oikealle puolelle", sanoin minä. "Ei se tule." "Mene vain kotiisi", sanoi hän. Eikä sikotauti enää uusiutunut ja kun hän sen asian selitti oikein tieteellisesti, niin se oli aivan helposti ymmärrettävissä...

Näin hänen tekevän samoin monille toisille henkilöille ja onnistuvan siinä yhdeksän kertaa kymmenestä. Tuntuu kummalta kun kaikki osoittivat sitä yhtä joka ei parantunut, eikä kukaan halunnut tietää niistä yhdeksästä jotka paranivat. Samoin on muiden tautien laita, jokainen osoitti aina sitä mikä epäonnistui.

Minun läheinen sukulaiseni sairastui myös sikotautiin ja minä neuvoin häntä menemään suomalaisen kiropraktorin luokse, niin pääset siitä yhdessä päivässä. Mutta hän sanoi luottavansa medesiina lääkäriin. Hän sai olla sairaana puolitoista kuukautta ja on, pitkällisen sairauden jälkeen vaara tarjolla, että siitä jää jälkitauteja kuten keuhkokuumetta y.m.

John Saikkonen
Whitefish, Ont.

Tässä osastossa julkaistavien kirjoitusten ajatukset ovat kirjoittajien omia mielipiteitä, joiden ei tarvitse tulkita lainkaan Vapauden kantaa p.o. asioista.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Kustaa Laamanen, Pioneer Manor, Sudbury, Ont., täyttää tiistaina, maaliskuun 21 pnä 81 vuotta. Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

PUHUVAT PRESIDENTIN VALINNASTA 'SUUREN KANSANVAALIN' POHJALLA

Helsinki. — Sosialidemokraattisen puolueen, keskustapuolueen ja kokoomuksen edustajat toivat viikonvaihteessa pitämissään puheissa esille ajatuksen tasavallan presidentin valitsemisesta suoralla kansanvaalilla. Sosialidemokraateista koskettelivat ajatusta puheissaan sisäasiainministeri Martti Viitanen, puoluesihteeri Erkki Raatikainen ja kansanedustaja Valde Nevalainen.

Keskustapuolueen puheenjohtaja Johannes Virolainen puhui välittömästä kansanvaalista lauantaina ja kokoomuksen puheenjohtaja Juha Rihtniemi sunnuntaina.

Hallitusryhmien edustajien puheissa oli etualalla kaksivaiheinen kansanvaali, jonka mukaan ensimmäisellä kierroksella ehdottoman ääntenenemmistön saanut ehdokas valittaisiin. Toinen kierros suoritettaisiin kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan välillä, jos kukaan ei ensimmäisellä kierroksella saa yli puolta annetuista äänistä.

Kokoomuksen puheenjohtajan Juha Rihtniemen mukaan valitsijamiehet suorittaisivat lopullisen vaalin, jos kukaan ehdokkaista ei kansanäänestyksessä saisi ehdotonta enemmistöä. Valitsijamiesvaalit tapahtuisivat hänen esittämänsä ajatuksen mukaan kansanäänestyksen yhteydessä.

Tasavallan presidentin valitsemista välittömällä kansanvaalilla olisi vakavasti harkittava vaalin toimittamistapaa koskevien aloitteiden rinnalla varteenotettavana vaihtoehtona, sanoi sisäasiainministeri Martti Viitanen puhuessaan sunnuntaina Rovaniemellä.

Viitanen tähdensi puheessaan, että presidentin vaalitavan pysyvää muuttamista tällä olisi syytä vakavasti harkita.

Viitanen kosketteli myös ajattelemaansa järjestelmää. Sen mukaan äänestäjät antaisivat äänensä nimetyille presidenttiehdokkaille suoraan ja ilman että käytettäisiin presidentinvalitsijamiehiä. Jos tällöin jokin ehdokkaista saisi ehdottoman enemmistön, tulisi hän heti valituksi. Ellei kukaan saisi ehdotonta enemmistöä, tulisi kahden eniten ääniä saaneen kesken suoritettavaksi uusi välitön kansanvaali.

Työttömyystilanteesta puhuessaan Viitanen huomautti sen alkuvuoteen verrattuna huomattavasti korjautuneen, kun hallituksen työttömyyden torjumiseksi laatima kokonaisohjelma on alkanut koko tehollaan vaikuttaa. Maaliskuun alussa oli työttömien kokonaismäärä n. 68 000 henkeä, ja heistä oli sijoitettu valtiontöihin n. 63 000. Työttömyyskorvausta sai samaan aikaan n. 5 300 henkeä.

"Kaikki ystävät yhtä rakkaita"

Saarinen tähdensi, että kun on kysymys TUL:n ja SDP:n välisistä suhteista, luulisin, että molemmille järjestöille olisi edullista, että nämä suhteet olisivat mahdollisimman hyvät. TUL:n sekä toisaalta SKDL:n ja TPSL:n suhteet ovat tyydyttävät. On syytä toivoa, että kehitys ajanoloon johtaa siihen, että myös suhteet SDP:n normaalisoituvat, sanoi Saarinen.

Miten ja milloin se tapahtuu, siitä on tietenkin ennenaikaista vielä puhua, mutta toivokaamme, että tuo aika ei ole kaukana. Sanoisin kuitenkin, että suhteet tuohon tai tähän puolueeseen eivät saa huonontaa samoja suhteita toisiin työväenpuolueisiin. TUL tarvitsee ystäviä kaikkialla ja kaikki ystävät ovat meille yhtä rakkaita. (STT)

Kaksi pikkutyttöä tuli elokuvatuottajan luo tarjoutumaan filmiin.

— Ei, tytöt. Te olette vielä liian pieniä. Kun kasvatte suuriksi, tulkaa uudelleen.

— Mutta pieninähän me sopisimme lyhytfilmiin.

PÄIVÄN PAKINA

KENRAALI KUOKKAVIERAAKSI

Supi-suomalaisen käsityskannan mukaan kuokkavieraaksi voi mennä minne tahansa pitoihin "niin kauan kun ei ole vierailukieltoa annettu."

Aina ei kuokkavieraita kohdella yhtä anteliaasti kuin kohdellaan "kutsuvieraita" ja siitä kaiketi johtuu sanonta, että "nurkissa norkoilevat kuokkavieraat" tai vain kuokat".

Toisinaan voi tapahtua niinkin, että joutuu tahtomattaan ja tietämättään "kuokkavieraan" asemaan. Näin kerrotaan tapahtuneen mm. pääministeri Pearsonille Camp Davidissa Philadelphiassa edellisenä päivänä pitämänsä puheen johdosta.

Kuten muistetaan, mr. Pearson esitti silloin melko varovaisesti mielipiteen, että Yhdysvaltain pitäisi lopettaa Pohjois-Vietnamin pommituksen rauhanneuvotteluihin päästäkseen. Siitä suuttui Setä Samuli, eli presidentti Lyndon Johnson niin hirmuisesti — näin kertovat Rowland Evans ja Robert Novak kirjassaan — että mr. Pearson sai koputella miltei yksinään kantapäitään yhteen presidentin kuluttaessa aikansa puhelinsoittoihin ja muihin sellaisiin temppuihin. Kuokkavieraan asemaan voi siis joutua myös poliittisista syistä.

Tässä yhteydessä on puhe eräästä sellaisesta kuokkavieraasta, kenraali Nguyen Cao Kysta.

Siunattuun alkuun päästäksemme lienee syytä palauttaa mieleen, että kysymys on presidentti Johnson Guamiin järjestämästä puliveivaustilaisuudesta mihin alkuviikon uutistietojen mukaan oli kutsuttu vain Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisjoukkojen komentaja, kenraali Westmoreland, USA:n Saigonin suurlähettiläs Henry Cabot Lodge, ulkoministeri Rusk ja puolustusministeri McNamara sekä presidentin neuvonantajia Valkoisesta talosta.

Samoissa uutistiedoissa kerrottiin, että Saigonin sotilasjuntan päämiestä, lliivintaskudiktaattori Kytä ei ole kokoukseen kutsuttu, eikä liioin ketään muitakaan hänen junttansa jäseniä vaikka keskustelun aiheena on Vietnamin asiat yleensä ja — siinä yhteydessä myös Etelä-Vietnamin asiat.

Aina valpas New York Times Service tiesi kuitenkin kertoa keskiviikkona, että kenraali Ky on päättänyt mennä Guamin kemuihin kuokkavieraaksi.

"Minä luulen Etelä-Vietnamin väestön pitävän pahana sitä, jos minä en mene" oli kenraali Ky sanonut. "Ei olisi hyvä jos ainoastaan amerikkalaiset keskustelisivat keskenään meidän maastamme. Siitä tulisi enemmän vaikeuksia ja enemmän huhuja..."

Tässä yhteydessä voi kuitenkin olla "suo siellä ja vetelä täällä".

Paljastavaa tietenkin on kun amerikkalaiset sotivat nyt asiallisesti puhuen yksinään Saigonin juntan sotaa, vaikka sen pitäisi viedä siellä "vain avustajan" osaa. Asia pahenisi ihmisten "silmissä" jos Vietnamin asioista keskustellaan siellä kaukanakin", eikä vain Washingtonissa, yksinomaan yhdysvaltalaisten kesken.

Mutta kun presidentti Johnson syleili kenraali Kyta Honolulun kokouksessa viime vuoden helmikuussa, niin siitä nousi Saigonin juntan kannattajatkin arvon kenraalia vastaan sillä perusteella, että hän paljasti itsensä liian läheiseksi jenkkien ystäväksi ja se ei vetele enää Saigonissakaan.

Vastoin aikaisemmin Washingtonista julkaistuja tietoja Ky sanoo nyt saaneensa vieraskutsun suurlähettiläs Lodgen kautta. Kyn selityksen mukaan hän haluaa Guamin puhuttelutilaisuudessa kiinnittää huomiota erikoisesti siihen, miten "voidaan estää miesvoiman suodatus Pohjois-Vietnamista."

Paras keino tässä olisi luultavasti se, että aloitettaisiin Saigonin sotilasjuntasta lähettämällä sieltä "takaisin Pohjois-Vietnamiin" kaikki ne jotka pääministeri Kyn tavoin ovat "suotaneet" pohjoisesta etelä-vietnamilaisten mieliharmiksi Saigoniin. Enemmistö Saigonin sotilasjuntan jäsenistä ei näes ole etelä-vietnamilaisia, vaan Pohjois-Vietnamista "suotaneita" pakolaisia.

Kyn kerrotaan esittäneen, kuten tavallista, myös vastustavan kantansa rauhanneuvotteluihin nähden selittämällä, että asianmukainen hetki neuvottelujen aloittamiseksi tulee vasta sitten kun "Etelä-Vietnam saa parannetuksi asemaansa sotilaallisesti, taloudellisesti ja poliittisesti." "Sopivaa neuvotteluhetkeä" ei tämän määritelmän mukaan tule koskaan.

Tällainen on "kuokkavieraana" Saigonin sotilasjuntan päämies, Ky.

Känsäkoura

VANCOUVERIN KUULUMISIA

Vancouver. — Kävellessäni viime sunnuntaina kokoukseen Clinton haalille ihailin noita vuoria, jotka ovat toisella puolen lahden. Ne näyttivät hyvin kauniilta valkoisen lumen peittäminä ja kirkkaan auringon loisteessa. Satoi täällä alempanakin vähäsen lunta, vaan kun maa oli lämmin niin se suli nopeasti pois ja kevään kukkaset taas luovat iloa ihmisille.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokouksessa oli useita kulttuuri asioita käsiteltävänä. Tämä suurien juhlien vuosi innostaa kaikkia työhön ja toimintaan meidän kaikkien yhteisen asiamme puolesta. Liittykää toimintaan mukaan.

X X X

Pitkänä perjantaina maaliskuun 24. päivä kello 2 iltapäivällä on haalilla laatikkopäivälliset ja pelataan seurapelejä.

X X X

Perjantaina huhtikuun 7. päivä kello 8 illalla tulee Työmies-Eteenpäin lehden toimittaja, Mikko Västilä puhumaan nykyisestä maailman tilanteesta ja koko maailmaa uhkaavasta vaarasta Vietnamin sodan johdosta. Kaikille tärkeä tilaisuus. Saapukaa kuulemaan suurella joukolla.

X X X

Canadan sata-vuotisjuhlan näytelmä "Kalle Aaltosen Morsian" käsittään 3 osaa ja 5 kuvaelmaa, on merimieshupailu lauluineen ja tansseineen. Se on mukailtu Aino Pekkarisen romaanista. Esitetään huhtikuun 16. päivä kello 2 iltapäivällä. Tällaista näytelmää saadaan täällä harvoin nähdä. Se on suuritöinen ja arvokas saavutus. Siinä on Vancouverin parhaat näyttelijävoimat. Sen johtaa kaikille hyvin tunnettu vanha veteraani, innostusta sairaudestaan huolimatta uhkuva, Vilho Nyberg. Toivomme silloin, että saamme vieraita läheltä ja kaukaa aina Floridaa, Kaliforniaa ja Washingtonia myöten, ynnä muualta. Tervetuloa.

X X X

Äitien päivää juhlitaan toukokuun 14. päivä. Lapset ja nuoret tulevat antamaan ohjelmaa.

X X X

Kevään ensimmäinen sata-vuotis ja 50-vuotisjuhla piknikki on "Sampolassa" Websters Cornerissa" toukokuun 21. päivä. Juhlitaan samalla kalastajien pohjoiseen kalastusmatkalle lähtiäisiä. Kalastajat lupautuivat lahjoittamaan kalaa, että saadaan syödä tuore lohikeitto. Pelataan seurapelejä. Lisäksi urheilua y.m.

X X X

Lehtikomitea lahjoitti $100. Vapauden ja Liekin paperirahastoon ja on myös saanut yksityislahjoituksia ja ne ovat olleet hyvin tervetulleita.

X X X

Kiitos käynnistänne Cambien näyttelijät ja ystävät Clinton haalilla maaliskuun 11. päivä. Tietenkin se antoi virkistystä vierailijoille samoin kuin paikkakuntalaisillekin. Nautimme ohjelmastanne ja mikä ilo, että oli nuorisoa mukana soitellen ja laulellen. Siitä runosta jäi mieleeni kohta; "Milloin ihminen kaunein on?" Tuohon kysymykseen voisi vaikka Liekin palstoilla kirjoittaa vastauksia. Tervetuloa toistenkin. T. M.

Yhteinen vappujuhla puheen aiheena

Helsinki, (STT). — Vasemmiston yhteisiä vappujuhlia ehdotti Sos.-dem. liiton puoluesihteeri Torsti Toivonen puhuessaan lauantaina Kalannissa.

Edelleen Toivonen toivoi puheessaan vasemmiston yhteisesiintymistä erilaisissa vaaleissa.

Puheessaan Toivonen ehdotti, että tämän vuoden vappujuhlat järjestettäisiin vasemmiston yhteisinä tilaisuuksina, joissa jokaisen mukana olevan puolueen edustajalle varataan aika puheen ja myös asiapitoisen selostuksen antamiseen. Puheiden pääaiheista aina voidaan sopia. Lisäksi Toivonen huomautti puheessaan, että hallitusvastuussa olevien työväenryhmien pitää jo hyvissä ajoin tämän vuoden syksyyn mennessä pystyä rakentamaan sellainen ohjelma, millä valtion talous lopultakin saadaan kestävälle pohjalle ja millä tavoin ensi vuoden talousarvio rakennetaan siten, että ensi vuoden työllisyyskysymys tulee olennaisesti nykyistä paremmin hoidetuksi. Sosiaalisessa lainsäädännössä on myös puutteita, joissa on pikaisen parantamisen varaa.

Lauantaisesa puheessaan Toivonen arvioi, että presidentin vaali vuoden 1968 alussa suoritetaan ilmeisesti normaalijärjestyksessä. Saman vuoden lopulla on kunnallisvaalit. Näistä ensinmainittuja, paitsi muuta, voi pitää eräänlaisena kokeilukenttänä työväenliikkeen yhteisestä esiintymisestä, jos työväenpuolueet yhdessä keskustapuolueen kanssa muodostavat yhteisen vaaliliiton nykyisen presidentin uudelleen valitsemisen puolesta, sanoi Toivonen.

Suomi-lehti Australian toiseksi vanhin jatkuvasti ilmestyvä vieraskielinen lehti

Greenslopesissa, Qld, Australiassa ilmestyvä "Suomi"-lehti julkaisi helmikuun 8 päivän numerossaan v. 1967 nimimerkki "U. P. K:nen" kuvauksen sikäläisten vieraskielisten lehtien asemasta ja totesi muun ohella, että edellämainittu lehti, mitä Suomen merimieslähetystön taholta toimitetaan Australian ja Uuden Seelannin suomalaisille, on toiseksi vanhin Australiassa jatkuvasti ilmestyvistä vieraskielisistä lehdistä.

Kuten kirjoituksesta näkyy, helppoa ei ole pikkulehtien julkaiseminen Australiassakaan. Nimenomaan Suomi-lehdestä puheen ollen kirjoittaja pitää merkittävänä seikkana sitä, että lehti on ilmestynyt säännöllisesti 40 vuotta. Tämän savutuksen ehtona on kuitenkin ollut se, että lehden toimittaminen on ollut "Merimiespastoreiden asia" minkä johdosta "toimituksesta ei ole tullut lehdelle erikoista taloudellista rasitusta", että lehteä on painettukin "Merimieslähetyksen suojissa ilman eri korvausta", ja että "lehti on ollut Australian suomalaisten ainoa yleislehti". Siitä huolimatta kirjoittaja sanoo, "nykyisellläänkään ei suomalaisjoukko pystyisi kannattamaan (lehteä) itsenäisenä yrityksenä."

Nämä talousvaikeudet ovat hyvin tuttuja seikkoja kaikille Canadan ja myös Yhdysvaltain suomalaisten lehdille, vaikka niitä tosiasioita ei kaikissa piireissä ole avoimesti tunnustettukaan. Mainitusta lehdestä lainattu oheinen kirjoitus antaa mielenkiintoisen kuvan Australian vieraskielisistä lehdistä yleensä:

Tammikuun puolivälissä ilmestyi Australian National University Pressin kustantamana Miriam Gilsonin ja Jerzy Zubrzyckin kirjoittama teos: The Foreign-Language Press in Australia 1848—1964.

Teoksessa on lähinnä sosiologinen tarkastelukulma vaikka siinä onkin mielenkiintoisia katsauksia Australian vieraskielisten lehtien historiaan sekä erittäin arvokas vieraskielisten lehtien bibliografia. Vanhin vieraskielinen lehti on saksalainen: Die deutsche Post fuer die australischen Colonien. Se alkoi ilmestyä v. 1848. Saksalaiset ovatkin olleet kaikkein tuotteliaimpia lehtialalla sen jälkeen.

390 VIERASKIELISTÄ JULKAISUA

Yhteensä on ilmestynyt Australiassa toistasadan vuoden aikana 390 erilaista vieraskielistä julkaisua. Huomaan, että luettelosta puuttuvat vielä mm. kaikki suomalaiset monistetut lehdet, joita niitäkin on jo vuoteen 1964 saakka ollut useita sekä pari muuta painettua julkaisua. Tekijöiltä oli jäänyt huomioimatta myös ruotsalais-norjalainen Horisonten, mikä ilmestyy jatkuvasti Melbournessa Ruotsin Kirkon yhteydessä. Eestiläisillä on ollut valtavan suuri julkaisutoiminta sodan jälkeen.

KAKSI RYHMÄÄ

Teoksesta aukeavat värikkäät näkymät siirtolaisten maailmaan. Vieraskielinen lehdistö jaetaan oikeastaan kahteen ryhmään: Vapaaehtoisten siirtolaisten (voluntary Settlers) ja pakolaissiirtolaisten (Emigre) lehdistöön. Kun lähemmin tutkitaan näiden ryhmien lehdistöä, niitä asenteita, millä ne suhtautuvat yleisiin maailmanpoliittisiin muutoksiin, uutisiin vanhasta maasta sekä suhtautumisesta Australiaan, huomataan selvä ero. Vapaaehtoisten siirtolaislehtien asenne on auttava. Pyritään kaikin tavoin helpottamaan maahan muuttaneiden hiljaista sopeutumista ja ymmärtämään nuoremman polven australialaistumisen. Kuitenkin toivotaan toisenkin polven säilyttävän vielä vanhan kielen ja mielen.

Pakolaislehdistö on yleensä linnoittautunut kaikkea muuttumista vastaan. Siirtolaisuusaika käsitetään vain pakolliseksi välivaiheeksi, jonka jälkeen siirrytään takaisin kotimaahan. Vaikka lehtien asenne ei olekaan vihamielinen tätä maata kohtaan, on melkein kaikki huomio kääntynyt menneisyyteen ja "omaan maahan".

Jatkuvasti ilmestyvistä lehdistä on ranskalainen Le Courrier Australien vanhin. Se alkoi ilmestyä v. 1892. Sen säilymiseen lienee monia syitä. Eräs tärkeä tekijä on se, että Australiassa harrastetaan paljon ranskan opiskelua. Lehdestä saadaan hyvää kieliharjoitusta. Ranskalaista lehteä menee melkoisesti Tyynenmeren ranskalaiseen saaristoon ja sota-aikana se oli koko Tyynenmeren virallinen ranskalainen lehti.

SUOMI-LEHTI TOISEKSI VANHIN

Meitä kaikkia kiinnostaa huomata, että Suomi-lehti on toiseksi vanhin jatkuvasti ilmestyvistä vieraskielisistä lehdistä! Sen ensimmäinen numero ilmestyi maaliskuussa 1926. Sydneyssä on kreikkalainen Hellenic Herald alkanut ilmestyä myös samana vuonna mutta vasta marraskuussa. Olen huomannut useista eri yhteyksistä sen toimittajan kehuvan lehteään vanhimmaksi vieraskieliseksi lehdeksi Australiassa. On hauskaa tietää, että sentään olemme ennen sitä.

LEHDET LYHYTIKÄISIÄ

Veisi pitkään selostaa vieraskielisten lehtien syntymä- ja kuolemahistoriaa. Yleensä vieraskieliset lehdet ovat hyvin lyhytikäisiä. Ennenkaikkea taloudelliset syyt lopettavat. Vieraskielinen lehti kuolee joko itsemurhaan tai näivetystautiin (suicide or obsolescence).

On yleensä merkille pantavaa, että eteläeurooppalaisia lukuunottamatta vieraskieliset lehdet eivät ole tämänkaltaisten varsinaisten päivittäin ilmestyvien uutislehtien korvikkeita (substitute). Niitä kannatetaan joistain muista syistä kuin pelkästä uutisnälästä.

SUOMI-LEHDEN TULEVAISUUDESTA

Tulen joskus myöhemmin palaa-

(Jatkuu sivulla 4)

Ida Ahlgren kuoli Port Arthurissa

Port Arthur. — Ida Ahlgren kuoli täällä sairaalassa tiistaina, maaliskuun 14 päivänä. Hän oli syntynyt Suonenjoella, Suomessa ja oli kuollessaan 75-vuotias. Hän saapui Canadaan vuonna 1923, asettuen ensiksi asumaan South Porcupineen, josta hän muuti Port Arthuriin vuonna 1949. Hän toimi erittäin ahkerasti CSJ:n riveissä Pohjois-Ontariossa ja myös täällä erikoisesti näyttämöllä ja laulukuorossa.

Hautaus toimitetaan Everest hautaustoimistosta lauantaina, maaliskuun 18 päivänä kello 11 aamupäivällä.

Kaiku-kuoro laulaa jäähyväisiksi uutteralle joukosta poistuneelle jäsenelleen. — ATH.

Helsinki. — Tasavallan presidentin valinnassa saattaisi tulla kysymykseen sellainenkin vaihtoehto, että kansa suoraan valitsisi presidentin sanoi kansanedustaja Valde Nevalainen (sd) puhuessaan sunnuntaina Lieksassa.

Jos tällainen kansanvaali on toteuttamiskelpoinen, sosialidemokraatit ovat tässäkin suhteessa valmiit laajentamaan kansanvaltaa, huomautti Nevalainen.

Huvimatka Suomeen 1967

UUSI M.S. KUNGSHOLM TOUKOKUUN 17, 1967

NEW YORKISTA—GÖTEBORGIIN

Edelleen:
Göteborgista—Tukholmaan yöjunalla makuupaikkoineen
Tukholmasta—Helsinkiin S.S. BIRGER JARL-laivalla

HELSINKIIN SAAVUTAAN TOUKOKUUN 27.

Turistiluokan hinnat:

New York-Göteborg, alkaen US $280.–1/2R.T.; US $295.–one way.

5 %:n *alennus* meno/paluulipusta, jos matkustatte toukok.17 ja palaatte heinäk.11. Myöhemmillä laivavuoroilla palatessa, alennus vain menolipun hinnasta.

Göteborg-Helsinki, U.S. $50.–sisältyen tähän mm. matkat, toisen luokan makuupaikka yöjunassa Göteborg-Tukholma, toisen luokan hyttipaikka Tukholma-Helsinki sekä kaikki ateriat. Jos halutaan I luokan hyttipaikka Tukholma-Helsinki, on lisämaksu U.S. $5.–

Matkatavarat suoraan New Yorkista Helsinkiin. Matkustaja voi maksutta viedä New-Yorkista Göteborgiin raskasta matkatavaraa, arkkuja, yms. kaikkiaan 270 lbs. Ruotsin rautatiellä ja Suomen laivalla pieni lisämaksu, mikä maksetaan New Yorkin laivalaiturilla laivan lähtöpäivänä. Kaikki hyttiin menevät matkalaukut yms. menevät maksutta.

Säästätte, kun ei tarvitse maksaa hotelliyöpymisistä eikä ruoka-aterioista. Paikat New Yorkista Helsinkiin voidaan varata ja liput ostaa täällä.

Matkanjohtajana SAL:n Montrealin konttorin johtaja Mr. Carl E. Waselius ja hänen apunaan matkanemäntänä Mrs. Sylvia Aarnio New Jerseystä.

Muut laivavuorot v. 1967.

New York-Göteborg	Göteborg-New York
GRIPSHOLM, toukok. 2, kesäk. 3, kesäk. 28, heinäk. 21, elok. 16.	GRIPSHOLM, toukok. 24, kesäk. 17 heinäk. 11, elok. 5, elok. 28, jouluk. 11
KUNGSHOLM, toukok. 17 elok. 26, syysk. 21, jouluk. 4.	KUNGSHOLM, kesäk. 8, syysk. 12, jouluk. 27.

Kiirehtikää tekemään paikkavarauksenne joko matkatoimistonne kautta tai suoraan

Swedish American Line
THE WHITE VIKING FLEET
Ships under Swedish Registry

MONTREAL 1. QUE., CANADA .... 465 St. John Street
VANCOUVER, B. C., CANADA .... 966 West Hastings Street
WINNIPEG 2, MAN., CANADA Dahl S.S. Agcy., 325 Logan Avenue

Thalidomiden tuottajia vastaan nostettu syyte Länsi-Saksassa

Aagen, Länsi-Saksa. — Viiden vuoden tutkimusten jälkeen nostettiin tiistaina rikossyytteet rauhoituslääkkeen **thalidomiden tuottajia vastaan.** Thalidomiden katsotaan vaikuttaneen epämuodostuneitten vauvojen syntymiseen kautta maailman.

Valtionsyyttäjä ilmoitti nostaneensa syytökset huolimattomuudesta, tahallisesta ruumiinvammojen aheuttamisesta sekä huolimattomuuden aiheuttamasta miestaposta Chemie Gruenenthal farmaseutti-yhtiön yhdeksää toimihenkilöä ja tiedemiestä vastaan.

Yhtiö tuotti ja myi tätä rauhoitus lääkettä Länsi-Saksassa vuodesta 1957 aina vuoteen 1961, kunnes eräs hälytynyt lastenlääkäri, tri. Widukind Lenz huomioi sen synnynnäisesti epämuodostuneitten vauvojen mahdolliseksi aiheuttajaksi.

Viisi päivää sen jälkeen kun tämä lääkäri antoi raporttinsa lääketieteellisessä konferenssissa marraskuussa vuonna 1961 lopetettiin tämän lääkkeen myynti Länsi-Saksassa.

Ulkomaiset yhtiöt, joilla oli Gruenenthalin lupakirja lääkkeen tuotantoon tekivät pian samoin ja yhdeksän kuukauden kuluessa laski synnynnäisesti epämuodostuneitten vauvojen aalto.

Arvioidaan, että raajarikkoisten vauvojen maailmanlaajuinen lukumäärä nousee aina 6,500 vaikkakin pääsyyttäjä, Henrich Gierlich sanoi lukumäärän olevan 5,000.

MIKÄ ON YK?

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA

Kerttu Saarenheimo:

TULENKANTAJAT

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on

303 SIVUA — HINTA SID. $5.95

Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla

Runsas kuvitus

ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka professori Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa.

Iloisen 20-luvun kirjavia virikkeitä tutkiessaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjoista kirjailijoihin, heidän taustaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kallas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä, kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

HILLPORT TAXI
Eugene Peterson, omistaja
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA - HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
316 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Mielenkiintoinen elämäkerta-muistelma käsittäen kolme osaa

Martta Salmela-Järvinen:

Kun se parasta on ollut

277 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Martta Salmela-Järvinen kuvaa muistelmissaan lapsuuttaan ja varhaisnuoruuttaan. Varsinaiset tapahtumat alkavat siitä päivästä, jolloin hän tuli Helsinkiin seitsenvuotiaana, ja päättyvät hänen kolmanteentoista ikävuoteensa, 1905:een. Hän ei ole arkaillut, ei pyrkinyt siloittelemaan kuvastessaan lapsuutensa värikkäitä vuosia. Niinpä tuloksena onkin harvinaisen rehevä, riemastuttavan huumorin värittämä teos, joka on valloittanut sekä lukijat että arvostelijat. Runsas kuvitus lisää teoksen arvoa.

Martta Salmela-Järvinen:

Alas lyötiin vanha maailma

187 SIVUA — HINTA SID. $3.50

Martan muistelmat jatkuvat. "Kun se parasta on ollut" päättyi tytön viimeiseen koulukevääseen. Tässä hän on kolmentoista ja astumassa aikuisten maailmaan. Ensin piiaksi Grönlundin leskelle, sitten Sirenin verstaaseen oppitytöksi. Ja kun kirjoitetaan vuosi 1918, hänellä on kolme lasta ja mies vankileirillä.

Martta Salmela-Järvinen:

Taipui vaan ei taittunut

185 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Vuodesta 1918 eteenpäin aina talvisotaan asti. Muistelmiensa kolmannessa osassa Martta Salmela-Järvinen kertoo jälleen omasta elämästään: tapaamme hänet töissä Elannon leipomossa, halkosouvissa satamassa, äitinä, joka yksin huoltaa pesuettaan, vasta alkavana poliittisena agitaattorina.

Oman elämäntarinan rinnalla muistelija antaa asiallisesti kiinnostavan ja värikkään raportin työväenliikkeen vaiheista, poliittisista ristiriidoista, joissa hän julistautuu maltillisen linjan kannattajaksi.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

HELEN TARVAINEN:

1867 | 1967

Canadan historiaa

(Jatkoa)

43. OSA

Niin kauan kun brittiläiset tarvitsivat intiaanien apua monissa sodissa Yhdysvaltoja ja Ranskaa vastaan, heitä oltiin kohtelevinaan tasa-arvoisena itsenäisenä kansana, joilla oli oikeus asua Canadassa ja omistaa ne maaseudut, jotka olivat satoja vuosia olleet heimojen asuhto- ja metsästysalueina. Samanaikaisesti kun vallitseva luokka näennäisesti piti alkuasukkaita liittolaisinaan, hyväksyttiin Englannissa laki, jossa intiaanit ja eskimot määrättiin Britannian hallituksen alamaisiksi ja perustettiin erikoinen alkuasukkaiden huoltoyhdistys, josta kuitenkaan maan asukkaille ei mitään ilmoitettu.

Intiaanien "treaty" sopimus, jossa määrätyt suuret maa-alueet jaettiin eri heimoille, olikin salakavalaa petkutusta, sillä sopimuksessa sanottiin että "maat annetaan alkuasukkaille asuttavaksi, mutta omistus kuuluu Britannialle", siis intiaanien oikeudet olivat melkein mitättömiä. Yleinen mielipide olikin, että hallitseva luokka pitää alkuasukkaita tasa-arvoisina kansalaisina, jotka ovat hyviä liittolaisia niin kauan kuin se on tarpeellista, joka takaa kauppiaille turvan turkisalueilla ja turvan rajamailla hyökkääjiä vastaan.

Amerikan vallankumouksen jälkeen, jossa intiaanien voimat olivat brittiläisten puolella, rauhanneuvotteluissa annettiin Amerikalle maat Fort Stanwyxin ympärillä, joka oli luvattu Mohawk heimoille. Tästä petkutuksesta alkuasukkaat katkeroituivat ja Mohawkkien päällikkö Joseph Brant koko heimon puolesta antoi hallitukselle vastalauseen. "Kuinka voi kuningas teeskennellä että hän voi antaa pois maat, jotka ei kuulu hänelle, kuinka voi Amerikka ottaa vastaan maat, joihin Britannian hallituksella ei ole oikeutta? Me olemme kuninkaan liittolaisia, me emme ole kenenkään alamaisia, emmekä hyväksy tällaista häpeällistä kohtelua. Me emme odota mitään erikoista suosiota kummaltakaan puolelta, koska me olemme maamme omistajia; me emme aloita riitaa, mutta me puolustamme omaamme. Jos kuningas on antanut pois meidän kotiseutumme, on se julma vääryys. Miksi eivät valkoiset miehet elä sen kristittyjen opin mukaan, jota ovat meillekin opettaneet; onko tämä sitä veljeyttä mitä meille on luvattu."

Hallituksen edustajat saivat kuitenkin intiaanit suostutelluksi muuttamaan kauemmaksi pohjoiseen, jossa heille annettiin suurempi maa-ala, joka kuitenkin vuosien aikana vähitellen monenlaisten tekosyiden muodossa otettiin heiltä pois.

Kun Upper Canada (Ontario) avattiin maakunnaksi, yhä suurempia siirtolaisjoukkoja tuli Canadaan Amerikasta. Heille jaettiin suuria maa-aloja joita otettiin intiaaneilta pakkoluvutuksella, ja näin joutuivat heimot pakkautumaan aina pieneneviin alueisiin. Toiset heimot kylmästi kieltäytyivät maatansa myymästä, niinkuin suuri Tecumseth sanoi "myydäkö maata? Miksi ei samalla myydä taivaan pilviä, meren aaltoja ja suuria putouksia? Ei, kukaan ei voi niitä myydä, sillä Suuri Henki valmisti ne kaikki jokaisen lapsensa hyödyksi." Mutta monenlaisilla lupauksilla näitä yksinkertaisia luonnon lapsia oli helppo pettää, ja hallituksen maiden ostajat saivat haltuunsa suuret osat maakuntaa. Kolme miljoonaa eekkeriä ostettiin Missisauga heimolta, josta luvattiin vuotuinen maksu 1,180 puntaa ja York vaalipiiri, joka nyt käsittää Metropolitan Torontoн ja sen ympäristön, 250,850 eekkeriä ostettiin kolmella punnalla.

Asiakirjoissa sanotaan, että maat myytiin alkuasukkaiden hyödyksi, koska he eivät olisi voineet koskaan aloittaa mitään pysyvää teollisuutta ja viljelyä, mutta tosiasiana tuntuu että tämä kaikki oli laillistettua varkautta, alkuasukkaiden riistoa, joka tosiasia selvästi tänäkin päivänä on nähtävissä.

Suurimmat maa-alueet annettiin niille miehille, jotka olivat olleet upseerina Britannian sotavoimissa Amerikan vallankumouksen aikana. Toiset maatilat olivat tuhansien eekkereiden suuruisia ja hallitus antoi omistajille sotamiehiä raivaamaan maata. Myöskin etuoikeutetussa luokassa olivat entiset suurtilojen omistajat, jotka olivat joutuneet uskollisuudesta Britanniaan jättämään suuret omaisuutensa kun he lähtivät maanpakoon. Myöskin tuli Amerikasta monia saksalaisia ja hollantilaisia perheitä, suurin osa Pennsylvanian osavaltiosta, joiden tarmokkuudella suuret metsät raivattiin viljelyksiksi, sahalaitoksia rakennettiin ja niin vähitellen syntyi uusia kyliä Ontario järvestä pohjoiseen.

Viiden vuoden aikana tuli Canadaan yli 30,000 uutta asukasta, joista suurin osa jäi asumaan Upper Canadaan.

(Jatkuu)

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

OMISTAJAN HUONON TERVEYDEN TAKIA — Talo ja kuuden unitin motelli, autopalveluasema (Esso) ruokaloineen. Tontissa tilaa laajennukselle, 19 mailia Sudburysta länteen, maantie 17 ja Penage tien kulm. Whitefish. Ajanviete- ja toimivien kaivosalueiden porttipaikka. $62,000 kohtuullisella alasmaksulla, osa hyvä kiinteistölaina tai kiinteistöä, loppu yhdellä kiinteistölainalla. Lähemmin A. Anderson, Whitefish, Ont., Puh. 866-2527.
16. 18. 21.

TOIMI SAATAVISSA

SUURI RAHALAITOS TARVITSEE myyntiedustajan, tarmokkaan miehen, ikä 21 ja 40 vuoden välillä, tulee kyetä keskustelemaan englannin- ja suomenkielellä. Pohjapalkka ynnä palkkio ja täydelliset reunaetuisuudet. Osoittakaa hakemuksenne kykeneväisyysedellytyksineen: Box 40, Fort William, merkaten "Confidential to Manager".
(18—21)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

CSJ:n Centennial näytelmäjuhlat pääsiäisviikon lopulla, tervetuliaistanssit perjantaina, 24 pnä ja varsinaiset näytelmäjuhlat lauantaina ja sunnuntaina.

Melody orkesterin harjoitukset Finnish haalilla maanantaina t.k. 20 pnä, klo 7.30 ill.

Sairashuoltokomitean bingopeli Finnish haalilla torstaina t.k. 30 pnä, klo 7.30 ill.

Sävel kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30.

Palokunnan taloa korjattaisiin $60,140 arvosta

Sudburyn kaupunginvaltuuston kiinteistökomitea on suositellut valtuuston hyväksyttäväksi $60,140 summan, joka käytettäisiin Elgin kadulla olevan poliisi- ja palokuntarakennuksen yläosan laajentamiseen ja kunnostamiseen sen jälkeen kun poliisit muuttavat uuteen rakennukseensa, kuitenkin sillä ehdolla, että se voi muuttaa asiasta mielipiteensä.

Palokunnanpäällikkö Bob Scott esiintyi komitean kokouksessa maanantai-iltana korjaus-suositusten puolesta jotka, hän sanoi, tyydyttäisivät palokunnan tarpeet viideksitoista vuodeksi.

Valtuusmiehet Maurice Lamoureux ja Gerry Blais kannattivat asian tarkempaa tutkimista ennen kuin käytetään rahaa. Valtuusmies Lamoureux ehdotti, että komitea suorittaisi tutkimuksia mahdollisuuksista rakentaa palokunnanrakennus uuteen paikkaan, samalla kun valtuusmies Blais kannatti rakennuksessa olevan vanhemman, poliisilaitoksen hallussa olevan osan purkamista ja jatkamaan rakennusta sen pohjoispuolella.

Kaupungin insinööri T. L. Hennessy sanoi komiteallla tulevan olemaan vaikeuksia koettaessaan sisällyttää korjauskustannus-ehdotusta budjettiin, sen puhuessa rakennuksesta, joka palvelisi ainoastaan 15—20 vuotta.

"Voimme kylläkin ehdottaa että se liitettäisiin budjettiin, voimmehan muuttaa mielemme, koska meillä on kuusi kuukautta aikaa ennen kuin poliisit muuttavat pois," hän sanoi.

Autojen hinnat laskevat Suomessa

Helsinki. — Jo tästä maanantaista lähtien myydään EFTA-maista ja Neuvostoliitosta tuotavia henkilöautoja uuteen alennettuun hintaan, kerrottiin maahantuojien taholta.

Sunnuntaina voimaan astunut autoveron korotus sekä samanaikaisesti tapahtuva tullien alennus tuntuu vasta maanantaina ja sen jälkeen tullattavien autojen kohdalla, mutta ainakin useimmat tullinalennuksen piiriin kuuluvien automerkkien maahantuojat myyvät uudella hinnalla myös jo tullatut ja Suomeen tuodut autonsa. Tullinalennuksen ulkopuolelle jäävien automerkkien kohdalla sen sijaan myydään jo tullatut autot vanhaan hintaan, ja korotus tuntuu vasta maanantain jälkeen tullien läpi kulkeneiden autojen hinnoissa.

Tullinalennuksen on arvioitu alentavan EFTA-maista ja Neuvostoliitosta tuotavien autojen hintoja keskimäärin noin 3 prosenttia, mutta alennus vaihtelee automerkistä riippuen ja saatta nousta 5 prosenttiin saakka. Veronkorotuksen puolestaan arvellaan nostavan muista maista tuotavien autojen hintoja keskimäärin noin 2 prosenttia, mutta hinnanmuutokset vaihtelevat melko paljon eri automerkkien kohdalla.

Eduskunta löi lopullisesti lukkoon autoveroprosentin nostamisen 50:stä 55:een kolmannessa käsittelyssä perjantaina, ja laki vahvistettiin ylimääräisessä presidentin esittelyssä lauantaina. Päätös EFTA-maista ja Neuvostoliitosta tuotavien henkilöautojen tullin alentamisesta 14 prosentista 7 prosenttiin samanaikaisesti lain voimaantulon kanssa tehtiin valtioneuvostossa jo aiemmin. (STT)

Suomi-lehti Australian toiseksi vanhin jatkuvasti ilmestyvä vieraskielinen lehti

(Jatkuoa siv. 3)

maan tähän mielenkiintoiseen kirjaan lähemmin lehtemme palstoilla. Tässä yhteydessä lienee syytä pohtia vielä eräitä syitä, jotka ovat vaikuttaneet, että Suomi-lehti on säilynyt hengissä näinkin kauan ja jopa kehittynytkin entisestään. Suomi-lehden tulevaisuushan on tämän hetken Australian suomalaisten päivän puheenaihe.

On aikaisemminkin tullut mainittua tämän lehden palstoilla se tärkeä seikka, että lehden toimittaminen on ollut Merimiespastoreiden asia. Toimituksesta ei ole tullut lehdelle erikoista taloudellista rasitusta sillä toimittaminen on katsottu kuuluvan tavallaan pastorin virkaan Australiassa. Toinen tärkeä seikka on se, että lehtemme toimittajat ovat tunteneet jokseenkin tarkkaan kaikki tämän maan suomalaiset ja heillä on ollut hyvät yhteydet jokaiseen suomalaiskeskukseen. Lehti on lisäksi aina toimitettu ja painettu Merimieslähetyksen suojissa ilman eri korvauksia. Nykyiselläänkään ei suomalaisjoukko pystyisi kannattamaan itsenäisenä yrityksenä.

Hyvin tärkeä seikka Suomi-lehden säilymiseen on ollut se, että se on ollut Australian suomalaisten ainoa yleislehti. Muont Isaan perustettiin kaksikin lehteä tarkoituksella tehdä niistä yli maan ulottuvia uutislehtiä. Nämä yritykset eivät ole onnistuneet vilpittömästä tahdosta huolimatta.

Suomi-lehden tulevaisuutta em. kirjan ja lehtemme historian valossa tarkastellessa voin täysin vakuuttuneena sanoa, että se tulee säilymään toiset neljäkymmentä vuotta ainoastaan jos toimitus- ja paino pystytään säilyttämään koulutetun henkilön tehtäviin ilman erikoiskustannuksia. Toinen tärkeä tekijä on lehden toimitussuunta. Sitä ei saa jättää minkään erikoissuunnan käsiin. Se on silloin varmasti tuomittu kuolemaan. Säilyttämällä lehti "isänmaallis-uskonnollisella" pohjalla oikein Australian oloihin muunnettuna, sillä on tulevaisuus. Muuten ei.

Australian ja Uuden Seelannin suomalaisilla on tärkeä tehtävä säilyttää Suomi-lehti, toiseksi vanhin vieraskielinen lehti Australiassa.

U. P. K:nen

Ruotsalainen kansanpuolue presidenttivaalista

Helsinki, (STT). — Ruotsalaisen kansanpuolueen johto on neuvotellut ns. 21:n kirjelmän allekirjoittajien edustajien kanssa viime tiistaina, ilmoitettiin puolueesta lauantaina.

Neuvotteluissa kosketeltiin 21:n suomenruotsalaisen eturivin kansalaisen allekirjoittamaa kirjelmää, jossa asetettiin nykyisen tasavallan presidentin uudelleenvalitsemisen kannalle. Edelleen kirjelmän allekirjoittajat ilmoittivat pyrkivänsä vaaliliittoneuvotteluihin lähinnä sosialidemokraattisen ja liberaalisen kansanpuolueen kanssa.

Kirjelmän 21:n allekirjoittajien taholta korostettiin neuvotteluissa, ettei heidän kannanottonsa ole käsitettävä puoluetta kohtaan puuttuvan lojaalisuuden ilmaukseksi. Helsingissä asuvien ruotsinkielisten keskuudessa esiintyvän mielipiteen ilmauksena ja Helsingin vaalipiiriä koskevalla vaalienjärjestelyä koskevalla kannanotolla on päinvastoin haluttu aktivoida ruotsalaisessa kansanpuolueessa tapahtuvaa presidentinvaalikeskustelua. Kirjelmän allekirjoittajien taholta korostettiin edelleen, ettei ryhmän tarkoituksena ole ohittaa puoluedemokratiaan kuuluvia pelisääntöjä eikä sitoa etukäteen puoluekokouksen päätöksiä.

Ruotsalaisen kansanpuolueen johtoa edustivat keskusteluissa puolueen puheenjohtaja Jan-Magnus Jansson sekä varapuheenjohtajat Gels Teir ja Stig Nymalm.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Pääsiäispöytä ja perinteet

Suurilla kirkkopyhillä on kullakin myös roukapöydässä oma leimansa. Niin on myös pääsiäisellä. Siihen kuuluvat ruokalajit lienevät peräisin aina katolisesta keskiajasta lähtien, sillä katoliselle maailmalle ominainen paastoaika ja sen päättyminen ovat antaneet voimakkaimmat vaikutteet pääsiäispöytäämme. Tosin emme tällaiten erikoisuuksien alkuperäistä merkitystä enää tunne täysin, niinhän on useimpien perinteiden laita.

Pääsiäisen edellä oli aikoinaan suomessakin (katolisessa maailmassa on edelleen) paastoaika, jolloin liharuokia ei saanut nauttia. Vielä nykyisin noudatetaan jonkinlaista pidättyväisyyttä liharuokien suhteen pääsiäisen edellä ja niinpä pitkänperjantai ruokana useissa perheissä onkin kalaruoka. Vasta pääsiäisenä ilmestyi liha pöytään ja pääsiäiselle ominaisten perinteiden mukaisesti se oli lammaslihaa. Mikäli haluamme noudattaa perinteitä edelleen, tarjoamme pääsiäispäivän aterialllamme tänäkin vuonna lammaspaistia, lampaankyljyksiä tai muuta lammasruokaa. Myös kanaruoat ja kananmunat eri muodoissa sopivat pääsiäisajan ruokalajeiksi, ja erityisesti niissä perheissä, joissa on lapsia, kuuluvat myös värjätyt pääsiäismunat juhlapöytään.

Vanhastaan on myös pääsiäisaterioiden jälkiruoka ollut vankka. Pitihän vahvistaa voimia paaston laihojen aterioiden jälkeen. Sellaisena voiman antajana on mämmi hyvin tarkoituksenmukainen ruokalaji. Mämmiä on nykyisin saatavana valmiina, ainakin suomalaisista kaupoista. Pääsiäisen jälkiruokia ovat myös erilaiset rahkasta valmistetut ruoat. Raja-Karjalasta on peräisin erityinen pääsiäisherkku, pasha, joka valmistetaan rahkasta, voista, kananmunista, kermasta ja sokerista. Sen valmistus ei ole kuitenkaan levinnyt kovin laajalle. Paljon helppotöisempiä jälkiruokia on kaupoissa saatavissa olevasta maitorahkasta lisäämällä sen joukkoon erilaisia marjasoseita tai hilloja ja kermaa. Pääsiäisaterian jälkiruokana sopii tarjottavaksi myös kahvi ja pääsiäiskoristeiset kakut.

Pääsiäisen aikana pyritään myös pöytä kattamaan värikkääksi ja hauskaksi. Mahdollisuuksien mukaan valitaan värikkäitä astioita, jotka kukkien, pääsiäisliljojen ja pajunoksien kanssa kuvastavat kevään lähestymistä, ovathan pääsiäisen värit kananpojankeltainen ja vaalean vihreä, jotka ovat samalla myös kevään värejä.

Väriloistetta ikkunoillemme

Oletteko joskus pysähtyneet tutkimaan siemenkaupoissa tarjolla olevien kukkasipulien, mukuloiden ja juurakoiden paljoutta? Elottoman näköisinä ne nököttövät laatikoissa ja pusseissaan. Mutta valitkaapa niistä joitakin, istuttakaa, kastelkaa ja hoivatkaa, niin näette, miten nopeasti alkaa tapahtua! Työntyy esiin silmu, juuri, lehti, kukannuppu [illegible] kasvamistapahtumaa. Samalla kehittyy [illegible] asuntonne somistukseksi.

Istutukseen tarvitaan tietenkin astioita ja lisäksi joko multaa tai kasvuturvetta. Jos käytetään istutukseen entistä ruukkua, on se ennen käyttöä kasteltava ja huolellisesti puhdistettava. Kuivunut multa tai turvelevy kastellaan myös oikein hyvin muutamia tunteja ennen istutusta, jotta se vetäytyy sopivan kosteaksi ennen kuin sitä käsitellään. Lisäksi tarvitaan ruukunpalasia ja karkeata soraa tai vaikkapa hiilen palasia, jotta ruukut voidaan pohjustaa ilmaviksi ja läpäiseviksi.

Kasvien valinta

on tietenkin kaikkien kiintoisinta. Huonekasvien hoitajissa on paljon niitä, jotka vuodesta toiseen haluavat ikkunoilleen määrätyt kasvit. Kasvatamme amaryllisken, komean suppilokukan eli gloxinian (Sinningian), [illegible] mukulabegonioita ja kenties mustanmerenruusun eli hilkan. Ja uusinhan nämäkin tietysti taas ovat. Joka ikinen kevät ne alkavat kasvunsa ja riemastuttavat hoitajaansa kehittyessään kauniiksi ja reheviksi. Siksi ei pidäkään luopua näiden vanhojen tuttavien seurasta. Niissä on sitä paitsi aina valittavana uusia värejä ja kaunismuotoisia lajeja.

Kahvilla on historia

Kahvi on "keksitty" jo vuosisatoja sitten. Tutkijat ovat tulleet siihen tulokseen, että kahvia on ryhdytty keittämään Arabiassa 1200-luvulla. Joku luostarin apotti keksi ensin käyttää sitä piristysaineena. Hän pureskeli kahvinpapuja ja huomasi niiden pitävän hänet paremmin hereillä yöllisten hartaus- ja katumusseremonioiden ajan. Tällä tavoin kahvia siis aluksi käytettiin unen karkoittajana.

Kahviloita perustettiin Mekkaan ja Kairoon jo 1500-luvulla, Lontoossa sellaiset tulivat muotiin 1700-luvulla. Amerikkalaiset tulivat tietoiseksi kahvista v. 1683. Tietolähteet kertovat, että William Penn maksoi New Yorkissa 4,68 dollaria yhdestä paunasta kahvia. Kahviloita perustettiin nyt jo Amerikassakin. Eräs tällainen kahvila, Bostonissa sijainnut Vihreä Lohikäärme, muodostui merkittäväksi poliittiseksi ja sosiaaliseksi keskukseksi. Sitä mainitaan epävirallisesti "vallankumouksen päämajaksi". Niin, monta kysymystä on selvitetty ja monta suunnitelmaa on tehty kuuman kahvikupin ääressä. Tämä on totuus vielä tänä päivänä niin kuin vuosia sitten.

KUPPI KAHVIA PAISTIIN

Kupillinen vahvaa kahvia lyhentää lammas- ja muunkin paistin kypsymisaikaa ja tekee paistin samalla erittäin mureaksi.

Suuria kananmunia

Amerikkalaisten kananhoitajien kerrotaan lisäävän kanojensa päivittäiseen ravintoon kasviöljyä, koska kanojen on todettu silloin munivan tavallista suurempia munia. Tiedemiehet katsovat ilmiön johtuvan paitsi ravinnon energiapitoisuuden noususta ennen kaikkea kasviöljyjen sisältämistä tyydyttämättömistä rasvahapoista.

KUUKASIEN VANHAT NIMITYKSET

— Vanhoilla suomalaisilla oli vuosi jaettu kuunvaihtelun mukaan 13 kuukauteen. Niiden nimet olivat: 1) ensimmäinen sydänkuu; 2) toinen sydänkuu; 3) vaahto- tai hanki- tai kolmas sydänkuu; 4) huhti- tai hanki- tai vaahtokuu tai veikuna; 5) touko- tai sulama, tai mahla- tai kyntökuu; 6) kesäkuu; 7) heinäkuu; 8) mätäkuu; 9) elokuu; 10) syyskuu; 11) loka- tai likakuu; 12) joulukuu.

Näistä ovat suomalaiset saaneet nimet useimmille kuukausille.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

NOPEA . . . täydellinen "GOLDEN" keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Turkisnahkoja halutaan
Saadaksenne korkeimmat hinnat ja nopean palvelun lähettäkää tai tuokaa kaikki turkisnahkanne minulle.
JACK LEVE
RAW FURS
Puh. 675-5431 ja 673-1904
254 Larch St. Sudbury

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

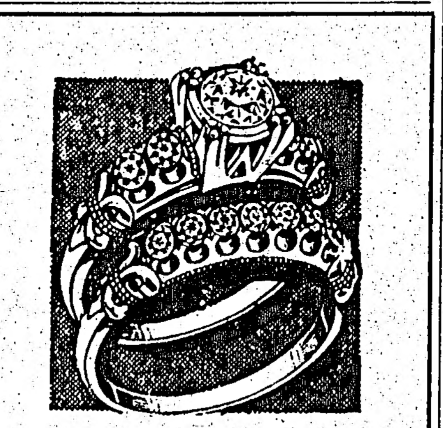
ALAMME LAATUTUOTTEITA
Kohtuullisin hinnoin
HYVÄ VALIKOIMA
"Tykkään palvella suomalaisia. Olen palvellut heitä toistakymmentä vuotta Worthingtonissa ja nyt Sudburyssa."
MIKE MIZUIK JEWELLER
123 CEDAR STREET, SUDBURY

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
100 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
Puhelin 924-9361

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: Maanantaista torstaihin 8—6; perjantaisin 8—8 ja lauantaisin 8—5.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

OK TRAVEL TOURS MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
VÄLITÄMME LAHJAPAKETTEJA SUOMEEN
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON Travel Service
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488

Kuuluisan canadalaisen kirjailijan
MAZO DE LA ROCHEN
JALNA-sarjan ROMAANIT
saatavana nyt täydellisenä, kaikkiaan 16 osaa
Mazo de la Roche on saattanut elämäntyönsä päätökseen. Hän kuoli 82-vuotiaana 1961 Torontossa. Neljän vuosikymmenen aikana hän kirjoitti Jalna-romaanejaan. Tämä maailmankuulu sukuromaanisarja on saavuttanut Suomessakin valtavan suosion — Jalna-teosten yhteinen painosmäärä kohoaa jo yli 570,000 kappaleeseen. Sarjaan kuuluu kuusitoista romaania, joista jokaisen voi lukea erikseen — mutta LUETTUANNE YHDEN HALUATTE LUKEA NE KAIKKI.
Tämä sukuromaanisarja käsittää kaikkiaan 6,555 sivua.

JALNAN SYNTY, 401 sivua	hinta sid. $3.00
JALNAN AAMU, 327 sivua	hinta sid. $2.75
JALNAN KOTIOPETTAJATAR, 376 sivua	hinta sid. $2.75
JALNAN NUORI RENNY, 337 sivua	hinta sid. $2.75
JALNAN KEVÄT, 358 sivua	hinta sid. $2.75
JALNAN VELJEKSET, 338 sivua	hinta sid. $2.75
JALNA, 381 sivua	hinta sid. $2.75
JALNAN PERHE, 483 sivua	hinta sid. $3.00
JALNAN PERINTÖ, 511 sivua	hinta sid. $3.00
JALNAN ISÄNTÄ, 421 sivua	hinta sid. $3.00
JALNAN KUKOISTUS, 428 sivua	hinta sid. $3.00
NÄKEMIIN JALNA, 463 sivua	hinta sid. $3.00
JALNAN MIEHET PALAAVAT, 506 sivua	hinta sid. $3.00
RENNYN TYTÄR, 451 sivua	hinta sid. $3.00
KOSIJOITA JALNASSA, 398 sivua	hinta sid. $3.00
JUHLAT JALNASSA, 376 sivua	hinta sid. $2.75

TEOKSEN HINTA:
Kaikki 16 osaa yhteensä $12.00
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. Box 69, Sudbury, Ontario

KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
HYVÄÄ RUOKAA
Koko: 7¾" x 10½", käsittää 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50
HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen reseptoihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.
HYVÄÄ RUOKAA on kokoelma taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen niitä tärkeitä '[illegible]'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.
Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.